

Ornithologie van Nederland, 1960

door

C. G. B. TEN KATE

1 (234). GAVIA IMMER — IJsduiker¹⁾.

[1956: 14—29 jan., Braakman (Le Gerfaut 51: 69).]

17 maart — 10 à 12 juli, Kampereiland (bleek niet te kunnen vliegen; was ten slotte in onvolledig zomerkleed) (Koridon, zie ook Lim. 34: 283); 5 juni, ex. in volledig zomerkleed, Veluwemeer-N. (Lim. 34: 283); 29 okt.—12 nov., Braakman (Le Gerfaut 51: 69); 13 nov., Veluwemeer, Elburg (Wielewaal 27: 41).

2. (235). GAVIA ADAMSII — Geelsnavelduiker.

[1953: 3 en 28 dec., Westerschelde, Braakman (Le Gerfaut 51: 69).]

17 jan., Zandkreek, N. Beveland (Lim. 34: 252 en Wielewaal 27: 296) (**).

3. (236). GAVIA ARCTICA — Parelduiker.

24 jan., 2 ex., Kats (Lim. 34: 252); 26 jan., Ketelmeer-Z. (v. d. Berg); 7 febr., olieslachtoffer, Ockenrode, Den Haag (schedel in coll. F. de Boer); 6 maart, Grote Braak, Halfweg (Sl.); 14 mei, ex. in prachtkleed, Veluwemeer (Lim. 34: 284); 14 en 28 nov., Roggebotsluis (Vj. 9: 169); 3 dec., olieslachtoffer, Westerschelde, Braakman (Le Gerfaut 51: 69); 13 dec., Kornwerd (Vj. 9: 169).

4 (237). GAVIA STELLATA — Roodkeelduiker.

Binnenland: 22—26 jan., Maas, Maastricht (NHMbl. 49: 8).

6 (231). PODICEPS GRISEIGENA — Roodhalsfuut.

2 jan., Zurich — Harlingen (Bi, Ca, Ki, Kl, Wa); 6 jan. (Frencken), 13 maart en 3 april (Nu, Tj, Wo), Houtribsluizen; 6 febr., Sloedam (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa); 16 maart (Krol c.s.), 14 en 24 mei (Lim. 34: 284), Veluwemeer; 10 april, Kamperhoek (Nu, Tj, Wo); 8 mei, Knardijk (Lim. 33: 208); 8 en 10 mei, Braakman (Le Gerfaut 51: 69); 23 okt.—18 dec., geregeld, meestal 2 ex., Veluwemeer-Z (Krol; Wa; Nu, Tj, Wo); 6 nov., Houtribsluizen (Nu, Tj, Wo); 31 okt., Bossche Broek (Braaksma); 29 dec., 2 ex., Braakman (G. J. v. Oordt; zie ook L.N. 63: 288); 30 dec., 7 en 3 ex., Zandkreek, Cats (idem).

7 (230). PODICEPS AURITUS — Kuifduiker.

1 jan., Veeregat (Lim. 34: 252); 2 jan., 2 ex. (Bi, Ca, Ki, Kl, Wa) en 9 jan., 1 ex. (Tj), Breezand; 3 jan. (Nu, Wo), 13 maart (Nu) en 25 april (Meijerink), Veluwemeer-Z; 4 jan., Knardijk (Krol c.s.); 15 jan., Kortenhoef (Wo); 16 jan.—11 maart, A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 2 febr., Bossche

¹⁾ In dit verslag is de nummering in overeenstemming gebracht met die in „Avifauna van Nederland” (Ardea 50: 1—103), welke van no. 45 af maximaal zeven nummers verschilt van de sinds 1959 gevolgde „Naamlijst van de Nederlandse Vogelsoorten”. De getallen tussen haakjes verwijzen naar de nummering in „De Nederlandsche Vogels”. Voor gebezigde afkortingen zie Lim. 30: 83 en 33: 19. Nieuwe afkortingen: Avif. Ned.: Avifauna van Nederland; NHMbl.: Natuurhistorisch Maandblad Limburg; Vwgr. KNNV: Vogelwerkgroep Kon. Ned. Nat. hist. Ver., Amsterdam. (**) betekent: aanvaard door de Commissie v. d. Ned. Avifauna; (*): onbevestigde waarneming (zie Avif. Ned.: 5).

Veld (Braaksmā); 6 febr. (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa) en 14 febr., 1 ex. (Wielewaal 26: 159) en 28 febr., 3 ex. (ibidem: 218), Braakman; 8 febr., IJsselstein (Braaksmā); 3 april, Roggebotsluis (Nu, Tj, Wo); 18 mei, Lelystad (Vj. 8: 111); 16 okt.—25 dec., geregeld, max. (27 nov.) 7 ex., Veluwemeer-Z (F. de Boer c.s.; Frencken; Nu, Tj, Wo; Sl); 31 okt., Anna Paulowna (Verkerk c.s.); 5 en 13 nov., resp. 2 en 1 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 6 en 20 nov., Houtribsluizen (Nu, Tj, Wo); 20 nov. en 25 dec., resp. 4 en 1 ex., Lelystad (idem).

8 (232). *PODICEPS NIGRICOLLIS* — *Geoorde Fuut*.

Broedgevallen: Nederland totaal, w.s. hoogstens 4 (L.N. 64: 221); Kennemer duinen, 2 (Veenman); Meijendel, 12 juli, 1 paar met 2 juv. (Wa); Esbeek, N.br. (Het Goor en De Flaas) en Ossendrecht (Grote Meer), geen enkel, door de bijzonder lage waterstand (Wi; zie ook Wielewaal 27: 174 en L.N. 64: 220).

6 febr., 4 ex., Kats, N. Beveland (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa); 28 febr., Braakman (Wielewaal 26: 218); 29 febr., plassen Z. Vlaanderen (ibidem: 158); 2 april, 2 ex., Beneden Merwede (Ou c.s.); 5 april—begin juni, 3 ex., Esbeek (Wi); 27 mei, Veluwemeer-N (v. d. Berg); sept.—begin nov., 20 à 30 ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 70); 4 sept.—21 dec., geregeld, max. 25 à 30 ex. (3 okt.), Veluwe-meer-Z (Krol; Nu, Tj, Wo; Sevinga; M. Bakker; zie ook Lim. 34: 164); 27 okt., 9 en 27 nov., 1—2 ex., Diemer zeedijk (Swart c.s.); 29 okt., 5 ex., Waddenzee (Ou); 8 nov., A'damse W.L. duinen (Swart); 17 nov., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 20 nov., Houtribsluizen (Wo).

10 (224). *OCEANODROMA LEUCORRHOA* — *Vaal Stormvogeltje*.

12 okt., dood ex., Camperduin (Vj. 9: 169); 13 okt., 3 ex., Haven Scheveningen (Lim. 34: 285) en vliegend ex., Den Haag (de Visser); 14 okt., Monster (Vj. 9: 169); 31 okt., nog levend ex., opgevisst uit Parkhaven, Rotterdam (Ou; De Reuver en Vj. 9: 169).

11 (223). *HYDROBATES PELAGICUS* — *Stormvogeltje*.

[1937: 7 april, dood, nog gaaf ex., Kijkduin (F. de Boer).]

[Aprilgegevens waren tot nu toe niet bekend (zie Avif. Ned.; 11) (t.K.)]

3 aug., dood ex., Katwijk (Vj. 8: 144); 30 aug., Haven Scheveningen (Lim. 34: 285).

[Afgezien van één juli-waarneming, was de vroegste datum tot nu toe 15 sept. (zie Avif. Ned.: 11) (t.K.)]

12 (225). *PUFFINUS PUFFINUS* — *Noordse Pijlstormvogel*.

[1948: voorjaar, dood ex., Terheyde (schedel in coll. F. de Boer).]

[Voorjaargegevens waren tot nu toe niet bekend (zie Avif. Ned.: 11) (t.K.)]

16 (228). *FULMAREUS GLACIALIS* — *Noordse Stormvogel*.

[1959: 27 maart, dood (ca 4 weken) ex., De Beer (F. de Boer c.s.).]

4 juni, dood ex., Schiermonnikoog (Vj. 8: 111); 3 juli, dood ex., strand Noordwijk (Niesen); 1 aug., dood ex., Ameland (Vj. 8: 111); 21 sept., Castricum (Verkerk c.s.); 15 okt., ziek ex., IJmuiden (Verkerk); 23 okt., Westduinen, Den Haag (Reesink).

17 (222). *SULA BASSANA* — *Jan van Gent*.

IJsselmeergebied: 25 april, uitgeput ad., olieslachtoffer, kust Ermelo (v. d. Beek, Krol, Sevinga); 2 nov., levend ex., in overgangskleed, Veluwe-meer-Z (Krol).

19 (221). PHALACROCORAX ARISTOTELIS — Kuifaalscholver.

[1956: 18 nov.—19 dec., juv. Braakman (Le Gerfaut 51: 71).]

[1958: 22 febr., ad., Schelde, aldaar (ibidem); 30 okt.—9 nov., juv., aldaar (ibidem).]

[1959: 26 juli, ad., aldaar (ibidem).]

[Dit is het eerste juli-geval (zie Avif. Ned.: 13 (t.K.).]

7 febr., 4 ex., op een wrak bij Terneuzen (Wielewaal 26: 119 en Le Gerfaut 51: 71).

21 (177). ARDEA PURPUREA — Purperreiger.

12 nov., 1 ex., Roermond (NHMbl. 50: 29).

[Dit is het derde nov.-geval uit deze eeuw (zie De Ned. Vogels: 515 en Avif. Ned.: 14; het geval van 25 nov. 1930, vermeld in De Ned. Vogels, betreft niet Bocholtz, L., maar Bocholt, België) (t.K.).]

23 (179). EGRETta GARZETTA — Kleine Zilverreiger.

21 mei, 1 ex., linker IJsseloevers, Zalk (Vj. 8: 64; in Avif. Ned.: 15, staat ten onrechte Lim. 34: 190 als bron vermeld (t.K.).)

25 (181). NYCTICORAX NYCTICORAX — Kwak.

[1959: 10 aug., ad., Braakman (Le Gerfaut 51: 71).]

3 jan., dood ex., Zwart Meer (Vj. 8: 16); 24 maart, roepend ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 71); 17 april, 1 ex. en 5 juni, 7 ex., Biesbos (Dr, Ou, c.s.);

5 en 6 juni, 2 ex., Hoophuizen (v. Orden c.s.; Frencken) en 31 juli, 1 ex., slapend

in elzen aldaar (v. Orden c.s.); 9 juni, Moerputten, Den Bosch (Lim. 33: 201);

24 juli, 5 juv., kust Naarden (gedrongen gestalte, korte poten; riepen, vliegend,

Foto Th. MULDER.

Kwak (*Nycticorax nycticorax*), juv.,
15 nov. 1960, Haarlem-Z.



„kwak”) (J. de Roever en J. en J. W. v. Galen, med. Swart); 3 aug., Braakman (Le Gerfaut 51: 71); 12 aug., Leimuident (Vj. 8: 111).

[Gegevens uit jan. en maart ontbraken tot nu toe; de vroegste data waren van eind april (zie Avif. Ned.: 16) (t.K.).]

13—16 nov., juv., in tuin, Haarlem-Z (zie foto) (werd daar al 6 nov. gezien) (Th. Mulder; zie ook Vj. 9: 169); 11 dec., 2 juv., Heemstede (ibidem).

[Voor de drie in Avif. Ned.: 16, niet nader aangeduide okt.-gevallen, zie De Ned. Vogels: 1082 en Lim. 34: 190) (t.K.).]

26 (182). IXOBRYCHUS MINUTUS — Woudaapje.

Broedgevallen: Veluwemeer-Z, bij Hoophuizen, 1 (v. Orden, c.s.); Kortenhoeft, 1 (Veenman); Biesbos, 1 (Vj. 9: 163).

8 mei, Susteren (Vj. 9: 169); 19 mei, ♂, tussen „Lovink” en Elburg, O. Flevoland (Vj. 8: 111); 1 en 6 juni, resp. 1 ex. en enige malen gehoord, Zwarte Meer-W (Koridon); 15 juni, ♀, A’damse Bos (Vwgr. KNNV); 27 juni, ♂, ZW. Rotterdam (Vj. 8: 111); 24 juli, juv., „Nijenbeek”, Voorst (Rense).

28 (172). CICONIA CICONIA — Ooievaar.

Broedgevallen: Nederland: 48 door paren bewoonde nesten, waarvan 26 met broedresultaat (51 uitgevlogen jongen) (Vj. 9: 149—151); Friesland: 6 door paren bewoonde nesten; in 3 hiervan werden totaal 8 jongen grootgebracht (Van. 14: 5).

31 jan., Veldhoven, N.Br. (Vj. 8: 29).

29 (173). CICONIA NIGRA — Zwarte Ooievaar.

9 en 14 aug. en 18 sept., Knardijk (Vj. 8: 144; Ros c.s.; Lim. 34: 283); 11 aug., 2 ex., Maasdam (Vj. 8: 111); 12 aug., eerst 1, later 2 ex., Baarn (ibidem); 14 aug. en ca 22 aug.—tenminste 16 sept., met onderbrekingen, N.O. Polder (Vj. 8: 111; Van. 13: 222); 11 sept., 2 ex., Vlissingen (Vj. 8: 144).

30 (174). PLATALEA LEUCORODIA — Lepelaar.

Broedgevallen: Texel, de Geul, 9 paar; de Muij, ca 100 paar (G. J. v. Oordt).

Half mei, gedurende een week, 1 ex., Millingerwaard, G. (Oomen); 6 nov., 2 ex., Eemmond (med. Swart).

31 (175). PLEGADIS FALCINELLUS — Zwarte Ibis.

11 sept., 1 ex., Woubrugge (Vj. 8: 144).

32 (184). PHOENICOPTERUS RUBER — Flamingo.

17 juni (Vj. 8: 109)—23 juli (vele waarnemers, zie ook Vj. 8: 109) (ring boven hielgewricht, zoals blijkbaar in de Camargue gebruikelijk; Bi), Knardijk; ca 26 juli, Ens, N.O. Polder (Vj. 8: 144); ca 26 juli—17 aug., Oude en Nieuwe Mirdum (Van. 13: 189 en 192); 8 en 9 aug., Beuven (v. Aerle); 21 sept., 3 ex., Hoofdplaat (Vj. 8: 144); 30 sept.—13 nov., 1 ex., Oostburg (Vj.: l.c.; Wielewaal 26: 342 en 27: 84 en 96); 24 nov. tot in april 1961, Braakman (Le Gerfaut 51: 72; Brouwer en G. J. v. Oordt; zie ook L.N. 63: 288 en Wielewaal 27: 52 en 93), W. Zeeuws Vlaanderen; 8 okt., Scheelhoek (Ente, Middelman).

35 (—). ANAS FORMOSA — Siberische Taling.

25 aug., ♂, gevangen, kooi H. v. Ballegooijen, Numansdorp (coll. Zoöl. Mus. A’dam, no. 14653). (Overjarig, in eclipskleed; vleugel gaaf geruid, doch staart met zowel

oude als nieuwe pennen; van de kleine veren zowel enkele zeer oude en versleten veren van het vorige winterkleed als verse van het komende winterkleed (mantel en schouder) voorhanden; huid met vele bloedspoen van groeiende kleine veren. Op grond van eclipskleed, dat aangeeft, dat de vogel hier wel ergens in de buurt moet hebben geruid, is het onmogelijk, dat de vogel na broedseizoen 1960 uit Siberië kwam; moet dus al eerder hier verdwaald zijn geraakt of te enigtijd uit gevangenschap zijn ontsnapt. Het is bekend, dat de soort naar verhouding veelvuldig wordt geïmporteerd en in gevangenschap wordt gehouden. Ik zou daarom deze vogel als een ontsnapt ex. willen beschouwen) (Voous).

36 (201). ANAS QUERQUEDULA — Zomertaling.

21 febr., paartje, O. Flevoland (Lim. 34: 284); 21 en 28 febr., resp. 2 en 1 paar, Knardijk (Tj.); 5 maart, 6 ex. (5 ♂♂), aldaar (v. d. Beek).

[De vroegste datum is 20 febr. (zie Avif. Ned.: 19) (t.K.).]

23 okt., Knardijk (Bi, Ki, Sw, Te, Wa).

[Voor de in Avif. Ned.: 19, niet nader aangegeven nov.- en dec.-gevallen, zie Lim. 30: 105, 32: 41 en 33: 22 (t.K.).]

38 (199). ANAS STREPERA — Krakeend.

Broedgevallen: Makkumer Waard, 2 (Van. 13: 146); Naardermeer, enkele (Schaap, med. Fischer en Ladiges).

Verdere gegevens: O. Flevoland, jan.—sept. en dec.; maxima: 3 jan., 7 ex., Veluwemeer-Z (Tj); 28 febr., 3 ex., Knardijk (v. Orden c.s.); 27 maart, 39 ex., Hardersluis-Ketelhaven (Tj); 3 april, paartje, Knardijk (Sl); 29 mei, 16 ex., Veluwemeer-Z en 1 paar plus 1 ♂, Knardijk (Tj); 12 juni, 30 ex., (Tj); 26 juli, 1 ex., (v. Orden), 15 aug., ca 50 ex., (Wielewaal 27: 40), 24 sept., ca 150 ex. (Vj. 8: 144) en 11 dec., 22 ex. (Tj), Knardijk.

5 en 12—13 jan. en 7 maart, resp. 1,3 en 1 ex., Sloterplass, A'dam-W (M. Bakker); 16 jan. en 19 febr., 2 ex., A. W. duinen (Niesen); 21 jan., 23 ex., Zwarte Meer-W (Koridon); 7 febr., 3 ex., Klundert (G. J. v. Oordt); 11 en 20 maart, resp. 2 en 3 ex., Kennemerduinmeer (Niesen); 25 maart en 9 april, paartje Veenwouden (Van. 13: 146); 30 maart, 3 ex., Haarlemmerliede (Niesen); 17 april, ♀, Esbeek, N.Br. (med. Wi); 22 april en 18 mei, resp. 4 en tenminste 5 ex., Naardermeer (Fischer, Ladiges); 14, 16 en 22 mei, 2, 1 en 1 ex., Diemerzeedijk (Kr.; Swart c.s.); 8 juni, 1 ex., Piaam (Van. 13: 146); 14 sept., 1 ex., Kennemerduinmeer (Niesen); 3 okt., 20 ex., Zwarte Meer-W (Koridon); 9 okt., 1 ex., Oude Waal, Nijmegen (Vj. 8: 144); 2 nov., 3 à 400 ex., Mokkebank (Lebret); 9 nov., 4 ex., Diemerzeedijk (med. Swart); 13 nov., „een paar”, Braakman (Wielewaal 27: 96); in dec., tenminste 12 ex., aldaar (Le Gerfaut 51: 79); 2 en 31 dec., 2 ex. (Niesen) en 29 dec., 1 ex. (Vj. 9: 169), Kennemerduinmeer.

40 (203). ANAS ACUTA — Pijlstaart.

Broedgevallen: Sneek, 19 juni, tweemaal een nerveus ♀, dat aanwezigheid van jongen verried (echter niet gezien) (Van. 13: 166).

19 okt., 40.000 ex., Veluwemeer-Z (v. d. Berg).

42 (205). NETTA RUFINA — Krooneend.

Broedgevallen: Vinkeveense Plas: 3 juni, ♀ met 4 pulli en een nest met 12 eieren (plus 4 ♂♂ en 2 ♀♀) (M. Bakker); 7 juli, ♀ met 5 juv. (Wo); 14 juli, ♀ met 5 grote juv. en ♀ met 2 kleine pulli (Nu); 4 aug., 2 ♀♀ met resp. 1 en 2 juv. (Wo).

9 jan., 1 ex., Kennemerduin meer (Niesen), 3 ex., Breezand en enkele ex., Kornwerder zand (Tj, Wo); 12 april, 1 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg); 15 april, 2 ex., Loenerveense Plas, 2 ex., Vinkeveense Plas en 6 ex., Botshol (Wo); 22 april, 5 ex., Naardermeer (Fischer, Ladiges); 25 april, 1 ex. (Meijerink, Schweigman), 1 en 5 mei, 6 ex. (v. d. Berg; v. Orden c.s.), 2 juni en 5 juli, resp. 7 en 25 ex. (v. d. Berg), Veluwemeer-Z; 8 mei, 3 ex., Knardijk (v. Orden c.s.); 1 juni, 2 ♂♂ en 1 ♀, Loenerveense Plas (broeden niet uitgesloten) (Braaksma); 10 aug., 1 ex., Piaam (Lebret); 4 sept., 16 1e j. ex., Botshol (Arentsen c.s.); 16 sept., juv., aldaar (Vj. 9: 169); 7 okt. en 7 nov., 10 ex. en 4 dec., 2 ex., Hondsbosse (Vj. 9: 207); okt., max. (9 okt.) 80 à 100 ex. (Tj) en 21 dec., 30 ex., (Schweigman), Veluwemeer-Z; 16 okt., ca 10 ex., IJsselmeer, Nulde (Vj. 9: 169); 24 nov., 2 ex., Naardermeer (Vj. 9: 207).

44 (208). AYTHYA FULIGULA — Kuifeend.

Broedgevallen: Eernewoude, ad. plus kuikens (Van. 13: 192); Osdorp, A'dam-W, 21 juli, ♀ met 8 pulli (M. Bakker); Sloterplas, A'dam-W, 1 toom jongen (Walters); Polder Westzaan, 6 (Vj. 8: 116); Kennemerduinen, 4 ♀♀ met jongen (Veenman; zie ook Vj. 8: 58); A.W.-duinen, 31 juli, 14—15 ex., de meeste nog met dons, doch volwassen grootte (Walters); Wieringermeer, 28 mei, 1 (tenminste 2 paar aanwezig) (Vj. 8: 58); duinplassen Wassenaar, 45 (1958, 4; 1959, 21) (Van Dongen); Esbeek, 3 juli, 2 ♀♀, met resp. 6 en 5 pulli (sterk verminderd door de grote droogte) (Wi; zie ook Wielewaal 27: 175).

18 juni, ca 140 ex. (2 ♀♀, rest ♂♂), kust Eemmond-Huizen (Wo).

47 (207). AYTHYA NYROCA — Witoogeend.

9 jan. (Bz, Ca, Ki, Kl, Sw, Te, Wa), ♂ juv., Haagse Bos, 28 febr. (Wa) en 27 maart (med. Swart), nog steeds aldaar (zie ook Vj. 8: 29); 7 febr., paartje, Hillegersberg (ibidem); 5 en 7 maart, ♀, Oudorp (ibidem); 20 en 22 maart, ♂ ad., A. W. duinen (resp. Niesen en Bi); 28 maart, 2 ex., Ketelmeer-W (v. d. Berg); 14 mei, ♀, Diemer zeedijk (Vj. 8: 111 en 144); 16 juni, ♂, Krimpen/IJssel (Duiven); 18 en 26 juli, 1 ex., Veluwemeer-Z (resp. Vj. 9: 169 en v. Orden c.s.); 28 aug., 1 ex., Diemer zeedijk (Vj. 8: 144); 5, 12 en 27 nov., ♀, aldaar (Swart c.s.); 12 en 26 nov., 1 ex., Haagse Bos (Vj. 9: 169); 31 dec., ♀, Kennemerduinmeer (Niesen).

48 (210). BUCEPHALA CLANGULA — Brilduiker.

21 mei, 2 ♂♂, Knardijk (v. d. Beek); 19 juni en 3 juli, Veluwemeer-Z (Wo); 31 juli, 14 aug. en 4 sept., ♂, Houtrib-sluizen (Tj, Wo); 6 aug., Rozenburg (Ou c.s.); 17 aug., ♀ of juv., Veluwemeer-Z (G. J. v. Oordt).

49 (211). CLANGULA HYEMALIS — IJseend.

[1934: Binnenland: ♂, 15 febr., geschoten, Tiligte, Denekamp (opgezet aanwezig in café bij watermolen op „Singraven”; jachtopziener Kooy, med. Arentsen).] 2 jan. ♀, Zurich (Bi, Ki, Kl, Wa); 6 jan., Veluwemeer-N en 13 jan., Ketelmeer-W (v. d. Berg); 10 jan., ♂, Oostmahorn (Tj, Wo), 11 ex., Diemer zeedijk (Vj. 8: 29) en 2 ex. (ook 17 jan.), Nijkerk (ibidem); 6 febr., ♀ (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa), 14 febr., 4 ♀♀ (Wielewaal 26: 159) en 28 febr. 1 ex. (ibidem: 218), Braakman; 27 febr. (Frencken) en 27 maart (Vj. 8: 64), 2 ex., Knardijk; 31 aug., 4 ex., Terschelling (Vj. 9: 169); 16 okt., 1 ex., Wijk/Zee (ibidem); 25 en 30 okt. en 6 nov., 1 ex., Houtrib-sluizen (Nu, Tj, Wo en Vj. 9: 169); 6 nov., 2 ♀♀, Valkeveen (med. Swart); 13 nov., 2 ♂♂, Zandvoort (Niesen en Vj. 9: 169); 11 dec., 3 ex., Zurich (Van. 14: 7); 13 dec., 4 ex., Oude Vlie, Waddenzee (Vj. 9: 169).

50 (214). MELANITTA FUSCA — Grote Zeeëend.

IJsselmeer gebied: 6 jan., 10 ex., Veluwemeer-Z (v. d. Berg); 13 jan., 2 ex., Ketelmeer-W (idem); 26 jan., 3 ex., Ketelmeer-Z (idem); 9 febr., 9 ex., Knardijk (idem); 30 april, ♂, Veluwemeer-Z (F. de Boer c.s.); 9 aug., ♀, Knardijk (v. d. Beek); 17 nov., 2 ex., gevangen in fuiken, binnengebracht te Harderwijk (Vj. 9: 216); 11 dec., ♂, kust Ermelo (Nu, Wo).

Binnenland: 16 febr. en 1 en 29 maart, resp. 2, 2 en 1 ex., IJzeren Man, Vught (Braaksma); 12 dec., 8 ex., Soester duinen (Vj. 9: 216).

52 (213). MELANITTA NIGRA — Zwarte Zeeëend.

IJsselmeer gebied: 3 jan., Gouwzee (M. Bakker); 10 jan., Uitdam (idem); 5 en 17 jan., resp. ♂ en ♀ (Tj) en 17 april, ♀ (Nu, Wo), Houtribsluizen; 17 jan., ziek ♀, Knardijk (v. Orden c.s.); 17 sept., ♀ (v. d. Beek) en 19 nov., 2 ex. (Vj. 9: 169), aldaar; 25 dec., ♀, Houtribsluizen (Wo).

Binnenland: 31 maart, ♂, A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 28 april, ♂, duinplassen, Wassenaar (Regenburg de Mooij).

53 (212). SOMATERIA MOLLISSIMA — Eidereend.

IJsselmeer gebied: 3 jan., 3 ex., Durgerdam (M. Bakker); 3 en 24 jan. en 21 febr., 2 ex., Houtribsluizen (Nu, Tj, Wo); 24 jan., Nulde (Krol); 8 maart en 18 april, Veluwemeer-N (v. d. Berg); 1 mei, Veluwemeer-Z (idem); 23 mei en 30 juni, resp. 2 en 1 ex., Ketelmeer-Z (idem); 3 juli t/m 28 aug., Houtribsluizen (Nu, Tj, Wo); 10 juli, Knardijk (Vj. 9: 169); 16 okt., 2 ex., Houtribsluizen (Wo); 6 nov., Eemmond (Vj. 9: 169); 20 nov., Veluwemeer-Z (Nu, Tj, Wo); 1 dec., 2 ex., Gouwzee en 18 dec., 2 ex., kust Blijkermeerpolder (M. Bakker); 11 en 18 dec., Knardijk (Nu, Tj, Wo); 11 en 25 dec., Ketelmeer-Z (idem).

Binnenland: 1 febr., Roermond (NHMBL 49: 8).

58 (196). TADORNA TADORNA — Bergeend.

Broedgevallen: Knardijk: 17 juli, 2 ad. met 5 juv. (v. d. Beek); 21 aug., 11 ad. met 4 juv., aldaar (Tj); Harderwijk: 4 en 8 mei, resp. 4 en 6 ex., heide bij Sonnevanc (v. d. Beek, Sevinga); 7 juli, ♂ en ♀ met 5 pulli, vijver van park de Veldkamp (Tj); Millinger Waard, G.: 5 juni, ♀ met 11 jongen en broedpoging van 2e paar (Oomen).

20 febr., 283 ex., Lage Zwaluwe (Lebret).

IJsselmeer gebied: 30 maart en 2 april, resp. 3 en 2 ex., Grote IJpolder (Sl); 17, 18 en 20 juni, resp. 1, 1 en 3 ex., aldaar (M. Bakker).

Binnenland: 15 en 29 nov., 3 ex., Bossche Veld (Braaksma).

60 (188). ANSER ANSER — Grauwe Gans.

Winter waarnemingen: 24 jan., enkele ex., Knardijk (Tj); 1 febr., ca 60 ex. → Z, A'dam-W (Warnders); 18 dec., ca 1100 ex., Knardijk (Tj.).

Zomer waarnemingen: 24 mei, 3 ex. (Wa) en 23 juni, 1 ex. (Vj. 8: 64), Knardijk; 26 mei en 5 juni, resp. 4 en 9 ex., Biesbos (Ou c.s.); in week 5—11 juni, enige ex., Koudum (Van. 13: 192); 15 juni, 3 ex., Makkumerwaard (ibidem); en 4 ex., Veluwemeer-Z (v. d. Berg); 20 juni, 2 ex., Meijendell, Wassenaar (Vj. 8: 111); 14 en 28 juli, 2 ex., Ketelmeer-W (v. d. Berg); 23 juli, 22 ex. → NO, Eemmond (Vj. 8: 111); 24 juli, 7 ex., Lelystad (Frencken); 17 aug., 12 ex. → O, Oudega-Sm. (Van. 13: 192); 28 aug., 60 ex., Numansdorp (Ou c.s.); 30 aug., 2 ex. → ZZW, Grote IJpolder, A'dam-W (M. Bakker).

61 (189). ANSER ALBIFRONS — Kogans.

9 mei, 1 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg); 13 en 15 mei, 1 ex., duinen, Katwijk (Niesen).

[Tot nu toe was slechts één mei-waarneming bekend (zie Avif. Ned.: 25) (t.K.).]

30 juli, 8 ex., Huitebuursterdijk, Gaasterland (Vj. 8: 144).

[Afgezien van een ♀, dat achterbleef en paarde met een tam ♂ (Lim. 17: 82) en een mogelijk ontsnapt juv. ex. (Lim. 29: 51), waren tot nu toe slechts twee zomerwaarnemingen bekend (zie Avif. Ned.: 25) (t.K.).]

ANSER ALBIFRONS FLAVIROSTRIS.

[1956: 4 maart, 1 ex. (geelsnavelige, zeer donkere vogel), Braakman (Le Gerfaut 51: 75).]

7 febr., 1 ex., Putting, bij Kloosterzande (Bi, Ki, Van Nouhuys, Wa; zie ook Lim. 34: 162) (**).

[Tot nu toe waren drie gevallen bekend (zie Avif. Ned.: 25) (t.K.).]

62 (190). ANSER ERYTHROPUS — Dwerggans.

[1940: jan., dood ex., 's-Gravezande (schedel in coll. F. de Boer).]

[1956: 8 jan., 1 ex., Veeregat-Zandkreekgebied (Lim. 34: 254).]

16 febr., 2 ex., Biervliet (Lebret).

63 (191). ANSER FABALIS — Rietgans.

30 april, 17 ex., Veluwemeer-N (v. d. Berg).

[Afgezien van twee mei-waarnemingen was de laatste datum tot nu toe 18 april (zie Avif. Ned.: 26) (t.K.).]

(191c). ANSER FABALIS ROSSICUS.

21 dec., 2 ex., onder 13 Rietganzen, Esbeek, N.Br. (zwarte, gewelfde snavel; weinig geel) (Wi).

(191b). ANSER FABALIS BRACHYRHYNCHUS.

2 jan., 40 plus 25 ex., Beetsterzwaag (Bi, Ki, Kl, Wa); 3 jan., 40 ex., Bantpolder (idem); 22 jan., 35 ex., Veluwemeer-Z (v. d. Berg); 25 jan., 200 ex., polder Oosterwolde, bij Elburg (idem); 25 sept., 1 ex., tussen troep Rietganzen, Numansdorp (Dr, Ou c.s.).

[Afgezien van één geval op 1 sept., was de vroegste datum tot nu toe 4 okt. (zie Avif. Ned.: 26) (t.K.).]

15 dec., ♀, 1e j., Maren, N.Br. (Vj. 9: 169).

65 (195). BRANTA BERNICLA — Rotgans.

13 aug., 2 ex., De Punt, Goeree (Sl); 6 sept., 3 ex., De Beer (Vj. 9: 169).

[Aug. was tot nu toe de enige maand, waaruit gegevens ontbraken (zie Avif. Ned.: 27); de eerste najaarsdatum was 7 sept. 1949, Zwarte Haan (zie Lim. 22: 388) (Avif. Ned.: 26, vermeldt als vroegste datum 12 sept.) (t.K.).]

IJsselmeergebied: 11 dec., 1 ex., Knardijk (Nu, Tj, Wo).

(195b). BRANTA BERNICLA HROTA.

7 febr., 1 ex., Hondsbosse (Lim. 34: 163); 16 maart, 1 ex., Vlieland (Vj. 8: 64).

66 (194). BRANTA LEUCOPSIS — Brandgans.

[1959: 1 okt., reeds 100 ex., Friesland (L.N. 64: 38).]

Nederland: eind dec. 1959—half febr. 1960, ruim 15000 ex. (L.N. 64: 39).

IJsselmeer gebied: 6 jan., 180 ex., kust Ermelo (Krol); 6 jan. en 18 en 24 febr., resp. 20, 8 en 8 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg); 26 jan., 2 ex., Veluwemeer-Z en 30 jan., 8 ex., Veluwemeer-N (idem); 11 maart, 50 ex., Polder Oosterwolde, bij Elburg (idem); 9 okt., 2 ex., Knardijk (Nu, Tj, Wo); 19 okt., 5 ex., aldaar (Vj. 8: 144); 22 okt., 1 ex., aldaar (med. A. Schweigman); 18 nov., 5 en 13 dec., 2 ex. en 28 dec., 4 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg).

[Afgezien van gegevens uit het zomerhalfjaar was de vroegste datum tot nu toe 17 okt. 1952 (niet 1954, zoals vermeld in Avif. Ned.: 27), Terschelling (zie Ardea 42: 321) (t.K.).]

67 (194bis). BRANTA CANADENSIS — Canadese Gans.

17 jan., 2 ex., Willemstad (Lim. 34: 162); 31 jan., 2 ex., Numansdorp (ibidem).

68 (193). BRANTA RUFICOLLIS — Roodhalsgans.

3 en 10 jan., Bantpolder (Lim. 34: 162; Tj, Wo); 4, 10 en 17 jan., Willemstad (Vj. 8: 13; Bi, Bz, Ca, Ki, Kl, Sw, Te, Wa); 10 jan., Hengstdijk, Z.VI. (Vj. 8: 29); 17 april, 2 ex., Noordbergum, Fr. (Van. 13: 119); 16 okt., Knardijk (Vj. 8: 144).

69 (187). CYGNUS OLOR — Knobbelzwaan.

Broedgevallen: Zwarte Meer-W, gevonden 16 (21 pulli en 20 ad. geringd) (Koridon); Veluwemeer-Z, bij Hoophuizen, 2 (v. Orden c.s.); Naardermeer, 4 (Fischer, Ladiges).

6 jan., 416 ex., Ketelmeer-Z plus Veluwemeer-N en Z (v. d. Berg); 9 jan., ca 200 ex., Kornwerder Zand (Tj, Wo); juni, ca 400 ex., Zwarte Meer-W (Koridon); 17 okt., 255 ex., Ketelmeer-Z en 5 nov., 357 ex., Veluwemeer-N (v. d. Berg); 3 nov. (7.30 uur)—4 nov. (10.30 uur), totaal 1169 ex., tussen Afsluitdijk en Harderwijk (Lebret); 11 dec., 150 ex., Veluwemeer (Tj).

70 (185). CYGNUS CYGNUS — Wilde Zwaan.

2 jan., 6 ex., Zurich (Bi, Ca, Ki, Kl, Wa); 6 jan., 7 ex., Kamperhoek (Vj. 8: 16); 9 jan., 11 ex., Kornwerder Zand (Tj, Wo); 6 en 26 jan., resp. 3 en 5 ex., Zwarte Meer-W (Koridon); 17 jan., 6 ex., Moerdijk (Bi, Ki, Sw, Wa); 24 jan.—20 maart, 2 ad. en 5 juv., visvijver, O. Flevoland (Nu, Tj, Wo); 27 maart, 2 ad., aldaar (idem); 26 jan.—9 maart, max. 29 ex. (5 febr.), Veluwemeer-N en Z en Ketelmeer-Z (v. d. Berg); 6 febr., 2 ex. over zee → Z, Zandvoort (Niesen); 30 okt. en 6 Nov., resp. 3 en 49 ex., overvliegend A'dam-W (Walters); 4 nov., 5 ex., Kamperhoek (Lebret); 18 en 22 nov. en 1 dec., resp. 2, 4 en 4 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg).

71 (186). CYGNUS BEWICKII — Kleine Zwaan.

Winter 59/60, 31 okt.—21 april, max. 33 ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 72; zie ook Wielewaal 26: 158, 159, 189 en 218); 22 jan., 24 ex., Lithoyen, N.Br. (Vj. 8: 29); 7 febr., 16 ex., Sluis, Z.VI. (Wielewaal 27: 29); 26 sept., 10 ex., Lemmer (Van. 13: 268).

[Afgezien van de zomerwaarnemingen is de vroegste datum 6 sept. (zie Avif. Ned.: 29), tenzij deze gevallen van enkelingen op achterblijvers betrekking hebben; er is echter reeds een waarneming van 17 à 18 ex. op 17 sept. 1948, Oosterzee (zie Lim. 22: 387) (t.K.).]

3 nov. (7.30 uur)—4 nov. (10.30 uur), totaal 4220 ex., IJsselmeer, van Afsluitdijk tot Harderwijk (Lebret); 5—11 nov., 14 ex., duinplas, Wassenaar (Lim. 34: 172); 27—30 dec., 250 ex., in overstroomd land, Beetsterzwaag (L.N. 64: 95); 31 dec., 6 ex., Flauwersinlaag, Kerkwerf (Viergever).

75 (154). AQUILA CLANGA — Bastaardarend.

9 okt., ad. ex., tussen Houtribsluizen en Kamperhoek, O. Flevoland. (Streek eerst neer tussen het riet in de polder en later in een laag boompje op hoogstens 200 m afstand; kijkers 10 x 60. Kleiner dan Zeearend, maar veel groter dan Bruine Kiekendief, die hem achtervolgde. Vleugels breed, met uitstaande handpennen; vlucht langzaam, log en enigszins „moeizaam”, enkele vleugelslagen afgewisseld met even zeilen. Staart niet wigvormig, maar ongeveer als van Buizerd. Kleur zeer egaal donkerbruin, zonder lichte vlekken, vooral kop, hals en onderzijde zeer donker zwartbruin. Vleugeldekveren iets lichter, maar nog donkerbruin zonder een enkele lichte vlek. Achterhoofd en nek zonder lichtere vlek. Staart zwartbruin, zonder bandering. Snavel veel minder zwaar dan van Zeearend, donker met lichtgele washuid, die sterk contrasteerde met de donkere kop. Naast Zeearend, zijn ook Steen-, Schreeuw- en Keizerarend, als persoonlijk aan twee of alle drie waarnemers bekend, uitgesloten) (Nu, Tj, Wo; zie ook Lim. 34: 284).

78 (157). BUTEO BUTEO — Buizerd.

Broedgevallen: Veenklooster, tenminste 1, w.s. 2 (Van. 13: 166); Ambt Delden, 2 (Meijerink); Ratum, Winterswijk, 1 (Sl); N. Veluwe: 3 (v. d. Beek) en 3 (opgave boswachter, med. v. d. Beek); N. Brabant: Moergestel, 1; Esbeek, 1; Goirle, Rovert en Gorp, 1 (Wi).

80 (156). BUTEO LAGOPUS — Ruigpootbuizerd.

13 jan., 1 ex. (Vlijm) en 7 febr., 6 ex. (Nu, Frencken), Knardijk; winter 59/60, geregeld aldaar (v. d. Beek); 14 febr., Speulder Bos (v. d. Beek); 21 febr., Hoophuizen (v. Orden c.s.); 5 maart, 3 ex., Knardijk (Ki, Kl, Oo, Sw, Te, Wa); 9 maart, Warnsveld (Rense); 17 maart, Vianen (Wa); 3 april, 3 ex., Kamperhoek (Tj); 28 sept., Ermelo (Sevinga); 29 sept., Baarn (Braaksma); 2 en 16 okt., resp. 2 en 1 ex., Haamstede (Viergever); 25 dec., Kamperhoek (Tj).

81 (164). ACCIPITER NISUS — Sperwer.

Broedgevallen: Ambt Delden, 1 (Meijerink); N. Veluwe, 1 (v. d. Beek).

82 (163). ACCIPITER GENTILIS — Havik.

Broedgevallen: N. Veluwe: 2 (v. d. Beek en 1 (opgave boswachter; med. v. d. Beek); N. Brabant: Esbeek, 1 (mogelijk 2); Hilvarenbeek, 2 (ook in 1959); Campina, Bostel, 1 (Wi).

17 jan., Willemstad (Lim. 34: 162); 21 mei, Veluwemeer-Z (v. d. Berg).

83 (165). MILVUS MILVUS — Rode Wouw.

[1959: 16 nov., Den Haag (F. de Boer c.s.).] 27 febr., Almelo (Vj. 8: 29); 10 maart → O, Oldenzaal (ibidem); 21 mei, → NO, Esbeek, N.Br. (De Reuver, Wi e.a.); half juni, N. van Den Bosch (Wi); 20 juni, → O, Z. van Den Bosch (J. P. J. M. Post); 22 juli, → O, Nijmegen (idem); 18 sept., Knardijk (Lim. 34: 283); 5 okt., → Z, Roermond (NHMBL. 50: 15).

84 (166). MILVUS MIGRANS — Zwarte Wouw.

[1958: 4 mei, Braakman (Le Gerfaut 51: 84).] 16 april, Sittard (Vj. 8: 64); 10 mei, A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 11 mei, Bakkerskooi, Wanneperveen (Voous, Timmerman) en Wassenaar (Diedrich); 12 mei, Knardijk (Lim. 34: 282); 19 mei, Beek, L. (Vj. 8: 64).

85 (167). HALIAEETUS ALBICILLA — Zeearend.

13 jan. (Vlijm)—6 maart (zeven data) (Lim. 34: 163 en Nu, Wo), ad., Knardijk-Lelystad; 19 maart, juv. aldaar (v. d. Beek); 4 maart, Kootwijk (Lim. 34: 283); 4 juni en 6 aug.—10 sept. (zeven data), juv., Beuven, Someren (v. Aerle, Wi); 18 sept., juv., Heeze (Vj. 8: 144) en Eemmond (ibidem); 4 okt., Zwarte Haan (Van. 13: 238); 18 nov., juv., Moerputten, Vlijmen-Den Bosch (Braaksma); 1 en 2 dec., Amerongse Berg (med. G. A. Baron Bentinck van Amerongen).

86 (168). PERNIS APIVORUS — Wespendif.

[1958: Broedgevallen: Ten Z. van Oldenzaal, 1 (Lim. 34: 227).]

[1959: Broedgevallen: Twente, 1 (Lim. 34: 228).]

[1959: half sept.—9 okt., o.a. bij opgelegd wespennest, A'damse Bos (Vwgr. KNNV).]

Broedgevallen: Twente, 1 (Lim. 34: 230 en Vj. 8: 111); Ede, 1 (Stel); Achterhoek, 2 (Vj. 8: 111); Winterswijk, 1 (Vj. 9: 213); zuidelijk N. Brabant, 1 (Wi).

20 maart, Gronsveld, L. (NHMBL. 49: 33).

[De vroegste datum was tot nu toe 25 maart (zie Avif. Ned.: 33) (t.K.).]

1, 5 en 8 mei, Houthem, L. (NHMBL. 50: 14); 5 mei, Mierlo-Hout (v. Aerle); 12 mei, → O, Makkum-Afsluitdijk (Braaksma, v. d. Meulen, Timmerman); 2 juni, Holter Berg (v. d. Beek); 5 juni, → NO, Oudewater-Schoonhoven (Marra); 10 juli, Noorbeek, L. (NHMBL. 50: 14); 17 juli, Mheer, L. (ibidem); 18 juli en 11 aug., resp. 3 en 1 ex., Ambt Delden (Meijerink); 10 sept., → ZZW, Mierlo-Hout (v. Aerle); 16 sept., Valkenburg, L. (Braaksma); 18 sept., Knardijk (Ki, Kl, Oo, Sw, Te, Wa en Nu, Wo en Hinloopen); 2 okt., A'damse W.L. duinen (Sl)

88 (162). CIRCUS CYANEUS — Blauwe Kiekendif.

[1956: Broedgevallen: enclave Baarle Hertog, 2 (Wi).]

Broedgevallen: Terschelling, Bosplaat, 1 (Veenman); O. Flevoland, 1 (Lim. 34: 235); N. Brabant: Campina, Bostel, 1 (Wi); Udenhout, 1? (6 juni, ♂ met prooi in oude broedgebied) (Wi).

90 (160). CIRCUS PYGARGUS — Grauwe Kiekendif.

Broedgevallen: Terschelling, Bosplaat, 1 (Veenman); Ameland, 1 (idem); Reussel-Arendonk, 2 (1957 en 1958, 3; 1959, 2) (Wi); Ospeler Peel, tenminste 3 (Vogelw. v. Deursen, med. Swart).

2 april, ♂, Diemer zeedijk (Kr.).

[De vroegste datum is 1 maart (zie Avif. Ned.: 34) (t.K.).]

? 91 (169). CIRCAETUS GALLICUS — Slangarend.

26 nov., 1 ex., zeer w.s. deze soort, Zwarte Meer (zie verder Lim. 34: 277) (niet aanvaard door C.N.A.).

92 (170). PANDION HALIAETUS — Visarend.

[1956: 17 maart, IJteren, L. (NHMBL. 50: 30).]

[Afgezien van overwinteringsgevallen (zie De Ned. Vogels: 490) was de vroegste datum tot nu toe 26 maart (zie Avif. Ned.: 34) (t.K.).]

april (5): Zwarte Meer-W (Koridon); juli: Naardermeer (Vj. 8: 111; Fischer, Ladiges); Naarden (med. Swart); Loenen (Vj. 8: 111); aug.: Ketelmeer (Nu, Wo); Knardijk (v. d. Beek); Hoophuizen (Ros c.s.); Harderwijk (Vj. 8: 138); Bakkum (ibidem); A. W. duinen (Niesen); Beuven (v. Aerle); sept.: Ter-

schelling (F. de Boer c.s.); Makkumer Waard (Van. 13: 238); Gaast (ibidem); Zwarte Meer-W (Koridon); Veluwemeer (med. Swart); Elburg (Tj); Hoophuizen (Vj. 8: 138); Knardijk (v. d. Beek, Sevinga; excursie N.O.U.; Ki, Kl, Oo, Te, Wa.; Nu, Wo, Hinloopen); Ermelo (v. d. Beek, Sevinga); Nulde (Tj); Naardermeer (med. Swart); Kennemerduinen (Niesen); A. W. duinen (Vj. 8: 138); Waalwijk (ibidem); Esbeek (Wi); Beuven v. Aerle; okt. (tot tenminste 21); Naardermeer (med. Swart).

93 (148). FALCO PEREGRINUS — Slechtvalk.

2 jan., Ospeler Peel (NHMBL 49: 185); 23 jan., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 7 febr., Zwarte Meer-W (Koridon); 21 en 28 febr., Knardijk (bij de ganzen) (Tj); 30 april, Zuiderpark, Den Haag (Reesink); 25 sept., Nieuwerkerk/IJssel (Reesink); 9, 25 en 29 okt., 11 en 12 nov. en 11 dec., Knardijk (bij de ganzen) (Tj); 21 dec., A'damse Bos (Vwgr. KNNV).

95 (150). FALCO COLUMBARIUS — Smelleken.

(150b). FALCO COLUMBARIUS SUBAESALON

[1950: ♀ ad., 9 okt., Woudsend (coll. Fries N.H. Mus., Leeuwarden) (Lim. 34: 17).]

96 (149). FALCO SUBBUTEO — Boomvalk.

[1959: 1 nov., 1 ex., Amerongen (Vj. 8: 64).]

[Afgezien van één mogelijk dubieuze waarneming op 18 nov. 1911 (zie De Ned. Vogels: 422) was de laatste datum tot nu toe eveneens 1 nov. (zie Avif. Ned.: 35) (t.K.).] 5 maart, A'dam-Buitenveldert (Vj. 8: 64); 6 maart, Botshol (ibidem).

[Afgezien van enige, dubieuze, winterwaarnemingen (zie De Ned. Vogels: 422) is de vroegste datum 23 febr. (zie Avif. Ned. 35) (t.K.).]

11 juni, 1 ex., meerdijk, Ketelmeer-Z (v. d. Berg).

97 (152). FALCO VESPERTINUS — Roodpootvalk.

[1956: ♀ juv., in herfst geschoten te Empe, gem. Brummen (opgezet in bezit van de heer D. van Heuven, Voorst, G.) (Coldewey; Rense) (**).]

99 (329). LYRURUS TETRIS — Korhoen.

Broedgevallen: Veluwe, Paalbergheide, 5 juni, 1 (Lodder, med. v. d. Beek); 17 april, 3 ♂♂ en 3 ♀♀ en 3 en 6 mei, 3 ♂♂, aldaar (v. d. Beek); 5 mei, Speulderheide, 4 ♂♂ en 1 ♀ (v. d. Beek, Sevinga).

102 (332). PERDIX PERDIX — Patrijs.

(332b). PERDIX PERDIX SPHAGNETORUM.

[1937: ♀, 1 nov., Appelsga, Fr. (coll. Fries N.H. Mus., Leeuwarden) (Lim. 34: 17).]

[1941: ♀, 7 nov., sine loco (coll. idem) (ibidem).]

103 (334). COTURNIX COTURNIX — Kwartel.

[1955/56: 1 ex., tot 1 febr. op voerplaats, Braakman (Le Gerfaut 51: 86).]

[1959: 29 nov., 1 ex., Braakman (ibidem).]

[Voor andere wintergevallen, zie Avif. Ned.: 37 (t.K.).]

Broedgevallen: Zuidoost N. Brabant: geschat op 120 à 150 paar (gehoord, tussen 26 mei en 10 aug.: Mierlo, 4; Nuenen, 10; Stiphout, 2; Someren, 7; Bakel, 5; Deurne, 4; Erp, 1; Aarle-Rixtel, 2; Geldrop, 1; Heeze, 1; Maarheze, 1; Helmond, 1; Beek en Donk, 1; Asten, 2; hiervan is alleen Nuenen behoorlijk onderzocht; in Someren, Bakel, Deurne en Asten waren er stellig veel meer) (v. Aerle c.s.).

19 mei, dood ex., Rilland-Bath (Vj. 8: 64); 21 mei, gehoord, Nunspeet

(ibidem); 26 mei, 4 ♂♂, Den Hout en 27 mei, 4 ♂♂, Oosteind, N.Br. (ibidem); 3 juni, Castricum (ibidem); 6 juni, roepend ♂, Ermelo (Sevinga); 13 juni, Rijssen (Vj. 8: 64); 2 juli, roepend ♂, Ermelo (med. Sevinga); 9 juli, roepend ♂, Ommel, N. van Assen en 2 roepende ♂♂, Grubbenvorst (Vj. 8: 144); half juli, op 4 plaatsen gehoord, Vriezenveen (Vj. 9: 169); 15 juli, roepend ♂ en ♀, Sevenum, L. (ibidem); 19 juli, 4 roepende ♂♂, Noordervaart-Ospeler Peel (ibidem); 24 aug., levend ex., Enschede (Vj. 8: 144); 29 aug., paartje, Strijbeek (Vj. 9: 169); 28 sept., Castricum (Verkerk).

105 (321). GRUS GRUS — Kraanvogel.

Friesland: 18 april, 1 ex. → O, Firdgum (Van. 13: 120); 19 april, 1 ex., Hallum (ibidem).

IJsselmeergebied: 14 maart, 1 ex., kust Eemnes (Tolman); 24—31 maart, 7 ex., Grote IJpolder, A'dam (M. Bakker; Sl; Bi, Ki, Sw, Te); 24 maart, ruim 20 ex., polder Oosterwolde, bij Elburg (Lim. 34: 283); 25—26 maart, ruim 40 ex., O. Flevoland, bij Kampen (ibidem) en 29 maart, 15 ex., aldaar (v. d. Berg); 26 maart, 28 ex., Eem-polderkust (Wo; Vj. 8: 64); 30 maart, 5 ex., Kampereiland (Lim. 34: 283) en 7 ex., Halfweg (Niesen); 3 april, 20 ex. → NO, Knardijk (Sl); 23 aug., 1 ex., Eemmond (Vj. 8: 144).

December-waarnemingen: 3 dec., 8 ex., Westerveen, Wierden, Ov. (med. Maaldrink); 11 dec., 6 ex., → W t. Z, A'damse Bos (Vwgr. KNNV).

[Voor de vier in Avif. Ned.: 38, niet nader aangeduide dec.-gevallen, zie De Ned. Vogels: 1002 en Lim. 24: 112 en 32: 49) (t.K.).]

106 (326). RALLUS AQUATICUS — Waterral.

Broedgevallen: Zwarte Meer-W, gevonden 10 (geringd 6 pulli en 12 volgroeide ex.) (Koridon); A'damse Bos, minimaal 1 territorium (Vwgr. KNNV); St. Odiliënberg, 1 (NHMbl. 49: 57); Venkoelen-ven, Velden, L., 10 juli, gehoord (Swart).

107 (323). PORZANA PORZANA — Porseleinhoen.

[1937: 11 juli, dood ex. (broedgeval?), Barendrecht (schedel in coll. F. de Boer).]

Broedgevallen: Zwarte Meer-W; in juni baltsroep op 9 plaatsen gehoord in ca 2 km kuststrook; 1 ex. gevangen (Koridon); Knardijk; april—mei, verre van zeldzaam (v. Orden c.s.); 1 juni, 2 ex. (Frencken).

18 april, Hoophuizen (v. Orden c.s.); 2 mei en 7 en 14 aug., gehoord oeverland A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 20 aug. (v. d. Beek) en 10 en 11 sept. (Lim. 34: 164), telkens gehoord, Knardijk.

108 (324). PORZANA PARVA — Klein Waterhoen.

2 april, 1 ex., Zuidwest Rotterdam (Vj. 8: 111); 30 april, ♂, gevangen, Hoophuizen (v. Orden c.s.; zie ook Vj. 8: 64).

109 (325). PORZANA PUSILLA — Kleinst Waterhoen.

5—12 aug., 1 ex., Eemmond (Vj. 8: 144); 7 aug., 1 ex., Knardijk (Ki, Kl).

110 (322). CREX CREX — Kwartelkoning.

Broedgevallen: Friesland (gehoord of nesten gevonden, c.q. uitgemaaid): Flansum, Wijnjeterp, Ureterp, Terwispel, rondom Snekermeer, Rotsterhaule, Koudum, Rinsumageest, Lemmer, Luxwoude, Makkum, Hardegarijp en Akkrum (zie verder Van. 13: 208—209); Sliedrechtse Biesbos (L.N. 64: 143).

22 mei, roepend ex., Castricum (Vj. 8: 64); 31 mei, schorren, Texel (Schweigman); 15 sept., gewond ex., Oudkarspel, NH. (Vj. 8: 144).

113 (318). OTIS TARDA — Grote Trap.

26 jan., ♀, dood gevonden (met groot gezwel in de slokdarm), polder Oosterwolde, Oldebroek, G. (gepraep. door G. Dekker aldaar; thans in coll. diorama, Vispoort, Elburg) (De Reuver); 17 april, 1 ex., Lichtaard, Fr. en omstreeks zelfde tijd w.s. nog enkele ex., elders in Friesland (Van. 13: 119).

116 (246). HAEMATOPUS OSTRALEGUS — Scholekster.

[1959: Broedgevallen: binnenland: Lage Mierde, 1 (Wi).]

Broedgevallen: binnenland: Millinger Waard, G., 18 juni, 1 (Oomen).

Binnenland: 30 april en 30 juli, 2 ex., Ambt Delden en 18 mei, 1 ex., Hengelo, Ov. (Meijerink); 12 maart, 2 ex., Roermond (NHMbl. 49: 33); 9 en 30 april, resp. 2 en 1 ex., aldaar (ibidem: 56); 1 en 4 mei, resp. 1 en 2 ex., Iitteren (ibidem).

119 (253). PLUVIALIS SQUATAROLA — Zilverplevier.

IJsselmeergebied: 14 mei, 1 ex., zomerkleed, Die merzeedijk (med. Swart).

Binnenland: 30 april—1 mei, 6 ex., overnachtend, Het Goor, Esbeek, N.Br. (Wi); 14 juli, 5 ex. (1 in volledig zomerkleed), Krimpen/Lek (Duiven); 18 sept., 1 ex., Roermond (NHMbl. 50: 14).

122 (247). CHARADRIUS MORINELLUS — Morinelplevier.

3 april, 15 à 20 ex., fouragerend op gras- en bouwland, Terlet (J. G. Reyers); 4 mei 4 en 2 ex., O. Flevoland (Sollie); 27 en 29 aug. en 6 sept., resp. 5, 6 en 1 ex., De Beer (Dr, Ou c.s. en Vj. 9: 169).

123 (248). CHARADRIUS HIATICULA — Bontbekplevier.

27 jan., 1 ex., Scheveningen (Vj. 9: 169); 10 dec., 1 ex., Schelphoek, Schouwen (ibidem).

124 (249). CHARADRIUS DUBIUS — Kleine Plevier.

Broedgevallen: Leeuwarden, op opspuiting, 1 (Van. 13: 222); Drachten, op opspuiting, 4 jongen (ibidem); Millinger Waard, G., 5 juni, 2 (Oomen); Braakman, 3 (Le Gerfaut 51: 87); Geleen, 1 (Vj. 8: 144); Heerlen, Staatsmijn Hendrik, 1 (NHMbl. 49: 70); Iitteren, L., 1 (ibidem: 56).

6 maart, 4 ex., Krimpen/Lek (Duiven); 13 maart, 1 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV).

[Afgezien van één febr.-vondst was de vroegste datum tot nu toe 18 maart (zie Avif. Ned.: 43) (t.K.).]

5 nov., 1 ex., Osdorp, A'dam-W (Vlaanderen, Walters).

[Tot nu toe was de laatste datum, afgezien van één dec.-geval, 23 okt. (zie Avif. Ned.: 43) (t.K.).]

125 (250). CHARADRIUS ALEXANDRINUS — Strandplevier.

Broedgevallen: IJsselmeergebied: Kampereiland, opgespoten buitendijks terrein, 4 (Koridon); O. Flevoland, zie Lim. 34: 237; A'dam-W, 2 (Walters).

11 maart, 2 ex., Veluwemeer-N (v. d. Berg).

[Voor de in Avif. Ned.: 43, niet nader aangeduide drie gevallen uit de eerste maart-helft zie Ardea 31: 124 en 38: 81 en Lim. 34: 202 (t.K.).]

Binnenland: 11 sept., 30 ex., spuitvelden Kralingse Veer, Rotterdam-O (Duiven).

126 (256). ARENARIA INTERPRES — Steenloper.

IJsselmeergebied: 14 en 21 aug., resp. 2 en 1 ex., Houtribsluizen (Tj.).

Binnenland: 10 mei, Alkmaarder Meer (Braaksma); 26 mei, Vlaardingen (De Reuver).

128 (282). GALLINAGO MEDIA — Poelsnip.

24 maart, Mierlo-Hout (v. Aerle).

[Tot nu toe was slechts één maart-geval bekend, van dezelfde datum (zie Avif. Ned.: 43) (t.K.).]

12 aug., Beuven, Someren (v. Aerle).

129 (284). LYMNOCRYPTES MINIMUS — Bokje.

11 mei, Uitdam, NH. (M. Bakker).

[De laatste datum is 20 mei (zie Avif. Ned.: 44) (t.K.).]

9 juni, 1 ex., Grote IJpolder, A'dam-W (M. Bakker).

[Dit is de eerste juni-waarneming (t.K.).]

130 (285). SCOLOPAX RUSTICOLA — Houtsnip.

Broedgevallen: Texel: nog steeds (21 juni, 's avonds boven het bos ten W. van Den Burg, verscheidene roepende ex.) (G. J. v. Oordt); Veluwe: Drie, 1 (v. d. Beek, Sevinga) en tenminste nog 2 (opgave bospersoneel, med. v. d. Beek); N. Brabant: Esbeek, De Hertgang, tenminste 1 (Wi).

133 (280). NUMENIUS PHAEOPUS — Regenwulp.

28 nov., 2 ex., Braakman-schor (J. van Impe, Gent; zie ook Wielewaal 27: 85). [Afgezien van twee winterwaarnemingen is de laatste datum 30 nov. (zie Avif. Ned.: 44) (t.K.).]

Binnenland: Verscheiden waarnemingen, o.a. Speulde, Vel. (Braaksma); Loosdrecht (idem); Esbeek (Wi), Mierlo en Someren (v. Aerle).

135 (278). LIMOSA LIMOSA — Grutto.

20 febr., reeds koppels van 100 à 150 ex., Beetsterzwaag (Van. 13: 119) en reeds ca 200 ex., Knardijk (G. J. v. Oordt); 21 febr., totaal 262 ex., O. Flevoland (Kl, Sw, Te).

136 (277). LIMOSA LAPPONICA — Rosse Grutto.

IJsselmeergebied: 14 april, 8 ex., Veluwemeer-N (v. d. Berg); 6 sept., 5 ex., Eemmond (med. Swart); 11 sept., 1 ex., met pootblessure, Lelystad (Swart c.s.) en enkele ex., N. deel van O. Flevoland (Lim. 34: 165); 12 sept., ca 25 ex., Eemmond (Frencken); 25 sept. en 9 okt., resp. 3 en 2 ex., Knardijk (Nu, Tj, Wo).

138 (268). TRINGA GLAREOLA — Bosruiter.

20 okt., 4 ex., duinplassen, Wassenaar (Regensburg de Mooij).

[Er is ook een waarneming van 28 okt.; verder zijn er drie uit nov. en twee uit dec. (zie Lim. 27: 156 en 29: 58) (t.K.).]

139 (267). TRINGA HYPOLEUCOS — Oeverloper.

9 april, 1 ex., Biesbos (Ou c.s.).

[De vroegste voorjaarsdatum is nog steeds 3 april (zie Avif. Ned.: 46) (t.K.).]

29 okt., 2 ex., Texel (Ou).

[Afgezien van de winterwaarnemingen (zie voor de laatste jaren o.a. Lim. 32: 52, 33: 31 en 34: 137) was de laatste datum tot nu toe 15 okt. (zie Avif. Ned.: 46) (t.K.).]

140 (270). TRINGA TOTANUS — Tureluur.

Winterwaarnemingen: IJsselmeergebied: 31 jan., 1 ex. (Tj) en 6 febr., 3 ex. (v. d. Beek), Knardijk; 24 dec., Naarden (med. Swart).

Binnenland: 16 nov., Akkrum en 20 dec., Langweer (Van. 14: 7).

142 (272). TRINGA NEBULARIA — Groenpootruiter.

24 jan., 1 ex., Z. Beveland (Bz, Ca, Ki, Kl, Oo, Sw, Te).

[De Ned. Vogels: 831, geeft slechts twee jan.-gevallen; sindsdien werden er nog vijf bekend (zie Ardea 34: 387; Lim. 20: 242 en 34: 203) (t.K.).]

5 febr., Wemeldinge (Ki, v. Nouhuys, Wa); 6 febr., Braakman (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa).

[Voor de twee in Avif. Ned.: 47 niet nader aangeduide febr.-gevallen zie Lim. 32: 52 en 34: 203 (t.K.).]

20 maart, A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 30 maart, Veluwemeer-Z (v. d. Berg).

[Tot nu toe waren slechts twee maartgevallen bekend (zie De Ned. Vogels: 831 en Ardea 34: 388) (t.K.).]

144 (260). CALIDRIS CANUTUS — Kanoetstrandloper.

IJsselmeergebied: 12 april, 4 ex., mond Hierdense beek (Tj); 24 april, Kamperhoek (Tj).

Binnenland: 21 mei, 7 ex., Het Goor en 1 ex., De Flaas, Esbeek, N.Br. (De Reuver, Wi e.a.); 4 aug., opgespoten zandplaat, Vinkeveense Plas (Wo); 17 aug., 9 ex., spuitvelden, A'dam-W (Swart); 10 sept., Beuven (v. Aerle); 11 sept., 3 ex., Het Goor, Esbeek (Wi).

145 (265). CALIDRIS MARITIMA — Paarse Strandloper.

19 en 20 mei, resp. 1 en 10 ex., Vlieland (Wa).

[Tot nu toe was de laatste datum, afgezien van twee zomerwaarnemingen, 18 mei (zie Avif. Ned.: 47) (t.K.).]

21 en 28 juli, 3 ex., Vlieland (Spaans).

[Dit is de tweede juli-waarneming (zie Avif. Ned.: 47) (t.K.).]

146 (263). CALIDRIS MINUTA — Kleine Strandloper.

1 jan., Knardijk (Lim. 34: 162).

[Dit is het derde jan.-geval uit deze eeuw (zie Lim. 34: 204) (t.K.).]

10 april, Kamperhoek (Tj).

[De vroegste datum was tot nu toe, afgezien van één maart-vondst uit de vorige eeuw, 24 april (zie Avif. Ned.: 48) (t.K.).]

11 sept., troep van ca 100 ex., N. deel van O. Flevoland (Lim. 34: 165); 12 nov., Osdorp, A'dam-W (M. Bakker); 24 dec., IJpolder, A'dam (Walters).

[Voor andere nov.- en dec.-gevallen, zie Lim. 32: 52; 33: 32 en 34: 204 (t.K.).]

147 (264). CALIDRIS TEMMINCKII — Temmincks Strandloper.

20 april, Het Goor, Esbeek, N.Br. (De Lang, Wi); 13 mei, 2 ex., Westerveen, Wierden (Maaldrink, De Reuver); 20 mei, 2 ex., Lies, Terschelling (M. Bakker); 16 juli, 3 ex., spuitvelden, A'dam-W (med. Swart); 31 juli, 1 ex. (Ki, Te) en 14 en 21 aug., 2 ex. (Tj), Knardijk; 12 aug., 8 ex., A. W.-duinen inundatie (Niesen); 14 en 28 aug., slik, Haarlem-O (idem); 10 sept., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 11 sept., 5 ex., Vlaardingingen (De Reuver); 25—27 sept., schorren, Texel (Schweigman).

150 (262). CALIDRIS FERRUGINEA — Krombekstrandloper.

5 mei, O. Flevoland (Bi, e.a.).

[De vroegste datum is 1 mei (zie Avif. Ned.: 49), afgezien van één april-opgave zonder datum (zie Lim. 27: 155) (t.K.).]

11 en 18 juni, resp. 2 (Tj) en 1 ex. (Ou c.s.), Knardijk.

151 (259). CALIDRIS ALBA — Drieteenstrandloper.

IJsselmeergebied: 11 sept., Houtribsluizen (Lim. 34: 165); 24 dec., 2 ex., Naarden (med. Swart).

Binnenland: 13 sept., 2 ex., Roermond (NHMBI. 50: 14).
[Voor een andere waarneming uit het binnenland, zie Lim. 33: 32 (t.K.).]

152 (—). TRYNGITES SUBRUFICOLLIS — Blonde Ruiter.

11 en 18 sept., Broek- en Aalketpolder, Vlaardingen (zie verder Lim. 34: 278).

153 (266). LIMICOLA FALCINELLUS — Breedbekstrandloper.

26 aug., De Beer (Lim. 34: 284); 9 okt., Knardijk (iets kleiner dan *alpina*; rug donker, met 2 lichte „snip“-strepen en lichte vlekjes; duidelijke lichte wenkbrauwstreep; onderzijde wit; bij vleugelbocht een wat donkerder onduidelijke vlek; kop iets meer tussen „schouders“ gedrongen dan bij *alpina*, snavel leek ook iets zwaarder; was tevens iets minder „druk“ in zijn bewegingen dan *alpina*) (Hinloopen, Nu, Tj, Wo; zie ook Lim. 34: 283) (**).

[Naast 2 vondsten uit de vorige eeuw (zie De Ned. Vogels: 812) werden tot heden alleen 10 waarnemingen gepubliceerd (zie Avif. Ned.: 49) (t.K.).]

154 (258). PHILOMACHUS PUGNAX — Kemphaan.

Winter waarnemingen: IJsselmeer gebied: 1, 3 en 31 jan., resp. 1 (Bi, Ki, e.a.), 12 (Wo) en 5 ex. (Tj), Knardijk; 18 dec., 7 ex., Bunschoten-Nijkerk (Wo); Zee-land: 1 jan., ca 40 ex., Anna Jacobapolder en ca 400 ex., N. Beveland (Wielewaal 27: 119); 3 jan., ca 350 ex., W. Schengen, Z. Beveland (ibidem).

155 (276). RECURVIROSTRA AVOSETTA — Kluut.

Broedgevallen: Kampereiland, opgespoten buitendijks terrein, 2 (Koridon); A'damse Bos, 2 (Vwgr. KNNV).

10 april, totaal 628 ex., rond O. Flevoland (Tj).

Winter waarnemingen: 15 jan., 2 ex., Brielse Maas (Vj. 8: 29); 5 febr., 9 ex., Wemeldinge (Ki, v. Nouhuys, Wa); 6 febr., 30 ex., Buiten Schengen, Z. Beveland (Bi, Ki, v. Nouhuys, Wa); 2 dec., 2 ex., Sloe (Vj. 9: 169); 11, 18 en 31 dec., resp. 4, 3 en 8 ex., Flauwersinlaag, Schouwen (ibidem); 28 dec., 7 ex., Vlieland (ibidem); 29 dec., 60 ex., Braakman (G. J. v. Oordt); 30 dec., 20 ex., „De Piet“, Wissekerke, Z. Bev. (idem); 31 dec., De Beer (Vj. 9: 208). Binnenland: 5 juni, Millinger Waard, G. (Oomen).

156 (275). HIMANTOPUS HIMANTOPUS — Steltkluut.

27 juni, 1 ex., plasje aan de Waal, Gendt (Vj. 8: 111).

157 (273). PHALAROPUS FULICARIUS — Rosse Franjepoot.

[1957: 27 aug., Braakman (Le Gerfaut 51: 96).]

[Tot nu toe waren geen aug.-gevallen bekend (zie Avif. Ned.: 50) (t.K.).]

3 juli, Knardijk (Lim. 34: 283).

[Dit is het derde juli-geval (zie Avif. Ned.: 50) (t.K.).]

6 nov., 2 ex., 's-Gravenzande (Middelmann, De Monchy); 13 nov., Scheveningen (Vj. 9: 169); 12 dec., Hondsbosse (ibidem); 21 dec., Terschelling (ibidem); 26 dec., duinwaterl., Scheveningen (F. de Boer c.s.).

158 (274). PHALAROPUS LOBATUS — Grauwe Franjepoot.

29 mei (Tj, Wo), op vijf juni-data (max. 2 ex.; G. J. van Oordt), 10 juli (Wo en Vj. 9: 169), op zes aug.-data (max. 5 ex.; v. d. Beek; Nu, Tj, Wo) en 17—18 sept. (v. d. Beek; G. J. van Oordt), Knardijk: 11 en 12 juli, resp. 1 en 2 ex. (Spaans) en 29 aug., 2 ex. (Vj. 8: 144), Vlieland; 27 aug. en 10 sept., resp. 1 en 2 ex., Rozenburg (ibidem); 28—29 aug., De Beer (Vj. 9: 169); 4 sept., 3 ex., Eurohaven (Vj. 8: 144); 11 sept., Zaandam (ibidem); 12 sept., Holl. Zwin (Wielewaal 26: 343); 18 sept., Vlaardingen (De Reuver); 22 sept., 3 ex., Braakman (Le Gerfaut

51: 96); 23—30 sept., Texel (Schweigman); 13 okt., resp. 1 (Lim. 34: 172) en 2 ex. (Vj. 8: 144), duinplas, Wassenaar.

159 (242). BURHINUS OEDICNEMUS — Griel.

3 april, 1 ex., Noordwijkerhout (Vj. 8: 111); 11 mei, overvliegend (op ca 50 m hoogte) en alarmerend, Wassenaarse weg bij Leiden (v. Sasse v. Ysselt).

163 (308). STERCORARIUS SKUA — Grote Jager.

[1939: 1 okt., dood ex., 's-Gravezande (schedel in coll. F. de Boer).]

[1940: jan., dood ex., Wassenaar (schedel in coll. F. de Boer).]

30 aug. en 7 sept. (Lim. 34: 285), 12 sept. (Vj. 8: 138), 23 sept. (Vj. 9: 216), 12 okt. (3 ex.) (Lim. 34: 285) en 2 dec. (Vj. 9: 216), Scheveningen; 10 sept., A. W. duinen (Vj. 8: 138); 12 en 18 sept., resp. 2 en tenminste 3 ex., Monster-Kijkduin (Ente, Middelman); 18 sept., Terschelling (med. F. de Boer); 18 en 21 sept. en 1 en 9 okt., resp. 2, 3, 1 en 1 ex., Castricum (Verkerk c.s.); 22 sept., Zandvoort (Swart); 22 sept. (Vj. 8: 138) en 13 en 27 nov. (med. Swart), IJmuiden; 15 okt., H. v. Holland (Dr. Ou, c.s.).

164 (309). STERCORARIUS POMARINUS — Middelste Jager.

[1959: 8 nov., dood juv., donkere fase, Wassenaar (coll. F. de Boer).]

2 (Vj. 9: 216), 4 (Lim. 34: 284), 6, 7 en 8 (Lim. 34: 285), 14 (Vj. 8: 138), 15 (Lim. 34: 285) en 16 sept. (Vj. 8: 138), Scheveningen; 4 sept., De Beer (Vj. 8: 138); 12, 14 en 21 sept., Castricum (Verkerk c.s.); 25 sept., ad., lichte fase, IJmuiden (verdraaide middelste staartpennen, donkere borstband) (Oreel en De Roever, med. Swart); 8 okt., Middelharnis (Ente, Middelman); 27 okt., Kijkduin (Vj. 9: 216).

165 (310). STERCORARIUS PARASITICUS — Kleine Jager.

Noordzee gebied: Terschelling (Vj. 8: 138), Texel (Wi), Den Helder (Wi), IJmuiden (med. Swart), Bloemendaal (Vj. 8: 138), Wassenaar (Vj. 9: 216), Scheveningen (F. de Boer; Ki, Te), Kijkduin (F. de Boer; Reesink), Monster (Vj. 9: 216), H. v. Holland (F. de Boer; Ou), Haamstede (Vj. 8: 138) en Braakman (Le Gerfaut 51: 96). Deze gegevens vielen tussen 16 aug. (Kijkduin; F. de Boer) en 4 nov. (ibidem; Reesink). De maxima waren: 4 sept., 21 ex. in 4 uur, Scheveningen (Ki, Te) en 9 okt., zeker 15 ex., H. v. Holland (Ou).

IJsselmeergebied: 28 aug., Ketelmeer (Lim. 34: 283).

Binnenland: 10 okt., dood ♂ juv., Moergestel, N.Br. (coll. Wi).

166 (311). STERCORARIUS LONGICAUDUS — Kleinste Jager.

6 en 9 sept., Scheveningen (Lim. 34: 284 en 285); 11 sept., dood ♂, Renesse (Moolenburgh; coll. Coomans de Ruiter); 21 sept., dood ♂, vloedlijn, Terschelling (Mörzer Bruijns; vleugels en poot in coll. Zoöl. Mus., A'dam); 25 sept., dood ♂, strand Zandvoort—IJmuiden (coll. idem).

168 (303). LARUS MARINUS — Grote Mantelmeeuw.

Limburg: 17 jan., ad., Itteren (NHMBL. 49: 8); 28 jan., ad., Venlo (NHMBL. 49: 34); 22 dec., ad., Roermond (NHMBL. 50: 29).

[Thans zijn tenminste zeven gevallen uit Limburg bekend (zie Lim. 34: 206) (t.K.).]

169 (304). LARUS HYPERBOREUS — Grote Burgemeester.

[1959: 25 okt., boven ringvaart, A'damse Bos (Vwgr. KNNV).]

13 maart, Welplaat (Vj. 8: 144); 23 maart, juv., Kennemer duinmeer (Niesen); 24 april, 2e j. ex., Scheveningen (Lim. 34: 284); 29 aug., Vlieland (Vj. 8: 144).

[Afgezien van één juni- en één juli-waarneming was de vroegste datum tot nu toe 18 sept. (zie Avif. Ned: 53) (t.K.).]

170 (302). LARUS FUSCUS — Kleine Mantelmeeuw.

24 april, 2 ex. (Nu, Tj, Wo) en 15 aug., 1 ex. (Wielewaal 27: 40), Knardijk; 20 aug., ca 150 ex., De Punt, Goeree (Sl); 24 aug., 55 ex., Ierseke (Vj. 8: 144); 6 okt., 122 ex., strand Bloemendaal en ca 20 ex., IJmuiden (Vj. 8: 144); 8 okt., enkele, Vlissingen (ibidem).

Binnenland: 16 maart, Bossche Broek (Braaksma); 15 sept.—half nov., ad., Nieuwe Maas, Rotterdam (Duiven).

171 (301). LARUS ARGENTATUS — Zilvermeeuw.

Broedgevallen: O. Flevoland, ca 5, bij Lelystad (Lim. 34: 239).

173 (300). LARUS CANUS — Stormmeeuw.

Broedgevallen binnenland: Millinger Waard, G.: 5 juni, 1 (drie-legsel, 18 juni nog aanwezig). (De soort broedt reeds enige jaren hoger op aan de Rijn: kleine kolonie (1959: 25 paar), Xanten, 60 km O. van Nijmegen (samen met o.a. Zilvermeeuwen) (Oomen).

Limburg: 3 jan., 2 ex., Itteren (NHMBL 49: 4).

177 (297). LARUS MINUTUS — Dwergmeeuw.

In broedseizoen nu en dan enkele ex. op oude broedplaats, Friesland, maar geen nesten aangetroffen (Van. 13: 192).

20 febr., 1 juv., Knardijk (Tj).

[Dit is het derde febr.-geval (zie Avif. Ned.: 56) (t.K.).]

IJsselmeer gebied: 14 mei, juv., Diemerzeedijk (med. Swart); 29 mei (3, 2e j.; Tj, Wo) — 10 sept. (juv.; Lim. 34: 164) op dertien data, max. (10 juli) ca 50 ex. (Nu), O. Flevoland, hoofdzakelijk Knardijk; 6 sept., juv., Eemmond (med. Swart).

Noordzee gebied: 3 jan. (ook al 30 dec. 1959), juv., Braakman (Le Gerfaut 51: 98); 7 mei, juv., IJmuiden (Bi); 14, 17 en 29 mei, resp. 5 à 6 ex., 7 en 2 juv., Kennerduinmeer en 23 okt. en 18 nov., resp. juv. en ad., aldaar (Niesen); 4 juni, Brielse Maas (Ou c.s.); 15 okt., De Beer (idem); 18 dec., ad., Wijk/Zee (Verkerk c.s.); sine datis, op vele plaatsen langs de kust (Vj. 8: 138).

?— (—). LARUS PHILADELPHIA — Kleine Kokmeeuw.

19 en 20 april, resp. 1 en 2 ad. ex., Scheveningen (zie verder Lim. 34: 220—224) (niet aanvaard door C.N.A.).

180 (306). RISSA TRIDACTYLA — Drieteenmeeuw.

9 juni, juv., duinplassen, Wassenaar (Regensburg de Mooij).

IJsselmeer gebied: 23 jan., 2 ex., Ketelmeer-W (v. d. Berg); 19 nov., dood ad., A'dam-W (Blekendaal).

Binnenland: 22 jan., dood ex., Diessen, N.Br. (geringd aan de Barentssee; zie Lim. 33: 193).

181 (286). CHLIDONIAS NIGER — Zwarte Stern.

4 aug., meer dan 10.000 ex. langs Knardijk en 's avonds bij gemaal Lovink, zeer globaal ca 30 à 35.000 van Harderwijk en uit de Polder laag over Veluwemeer → Elburg (verschillende avonden waargenomen (v. d. Beek).

23 okt., 8 ex., Durgerdam (M. Bakker); 30 okt., Houtrib Sluizen (Lim. 34:

283); 6 nov., Ketelmeer (Lim. 34: 283 en Nu, Tj, Wo); 26 nov., juv., Houtrib Sluizen (Bi).

[De laatste datum was tot nu toe 7 nov. (zie Avif. Ned.: 57) (t.K.).]

182 (288). CHLIDONIAS LEUCOPTERUS — Witvleugelstern.

22 mei, 1 ex., Botshol (zie Avif. Ned.: 57); 5 juni, 1 ex., Nieuwkoopse plassen (Vj. 8: 144) (de waarnemer, A. Binsbergen, zond, op verzoek, overtuigend fotomateriaal in) (**).

184 (289). GELOCHELIDON NILOTICA — Lachstern.

[1959: 2 aug., Knardijk (F. de Boer c.s.).]

15 juni, Braakman (Le Gerfaut 51: 100); 25 juni, tussen Huizen en Eemmond (Wo); 10 sept., Knardijk (Lim. 34: 164).

185 (290). HYDROPROGNE CASPIA — Reuzenstern.

IJsselmeergebied: 23 (Vj. 8: 111) en 24 aug., 1 ex. en 11 sept., 2 ex., (Vj. 8: 144), Eemmond; 27 aug., 2 ex., Harderwijk (ibidem); 28 aug., 2 ex., Ketelmeer (Lim. 34: 284); 4 sept., 2 ex., Veluwemeer-Z (Lim. 34: 283).

Noordzeekust: 3 sept., 2 ex., Scheveningen (Lim. 34: 284); 23 sept., 1 ex. → Z, Zandvoort (Niesen).

186 (293). STERNA HIRUNDO — Visdief.

28 maart, Leeuwarden (Leeuw. Crt., 31 maart); 30 maart, 6 ex., Veluwe-meer-Z (v. d. Berg).

[De vroegste datum is 16 maart (zie Avif. Ned.: 59) (t.K.).]

187 (294). STERNA PARADISAEA — Noordse Stern.

10 okt., 3 ex., IJmuiden (M. Bakker).

[De laatste datum is 27 okt. (zie Avif. Ned.: 59) (t.K.).]

189 (295). STERNA ALBIFRONS — Dwergstern.

Broedgevallen: Makkumer Waard: 36 (Van. 14: 182); Kampereiland, opgespoten buitendijks terrein, 9 (Lim. 34: 283); O. Flevoland (aanvulling op: Broedvogels 1958—1960, Lim. 34: 239), meerdijk, ter hoogte van Nunspeet, 2 (v. Orden c.s.).

28 juli, tenminste 500 ad. en enkele vliegvlugge jongen, Rottumeroog (Braaksma, Timmerman); 9 okt., H. v. Holland (Ou).

[De laatste datum is nog steeds 25 okt. (zie Avif. Ned.: 59) (t.K.).]

190 (291). STERNA SANDVICENSIS — Grote Stern.

Broedgevallen: O. Flevoland, ca 40 bij Lelystad (1e vestiging in 1959) (zie Lim. 34: 239); Veluwemeer-Z, 4e eilandje, ca 135 (v. d. Berg); Ouddorp, zandbank Hompelvoet, ca 1600 (25 mei, 1222 plus vele door hoge vloed verstoorde nesten) (Moolenburgh).

30 maart, 2 ex., Veluwemeer-Z (v. d. Berg).

[De vroegste datum is 22 maart (zie Avif. Ned.: 60) (t.K.).]

192 (316). PLAUTUS ALLE — Kleine Alk.

12 jan., 2 dode ex., Kijkduin (Vj. 8: 64); 17 febr., levend ex., Vlieland (ibidem) en 2 dode ex., Noordwijk (Vj. 8: 29); 6 maart, olieslactoffer, Hondsbosse (ibidem); 13 okt., duinplas Wassenaar (Lim. 34: 172).

[De vroegste datum was tot nu toe, afgezien van de zomerwaarnemingen, 18 okt. (zie Avif. Ned.: 60) (t.K.).]

195 (315). CEPPHUS GRYLLE — Zwarte Zeekoet.

27 juli, 1 ex., O. Vlieland (Spaans, Swennen).

[Tot nu toe waren 8 gevallen en 1 onbevestigde waarneming bekend (zie Avif. Ned.: 61) (t.K.).]

196 (317). FRATERCULA ARCTICA — Papegaaiduiker.

[1959: 11 jan., dood juv., Kijkduin (coll. F. de Boer).]

4 jan., dood ex., Kijkduin (Vj. 8: 64); 7 jan., ziek juv., Noordwijk (Vj. 8: 16); 17 jan., dood ex., Vlieland (Vj. 8: 29); 7 febr., Hondsbosse en Schoorl (ibidem); 31 aug., juv., Scheveningen (Lim. 34: 285); 14 okt., ibidem (F. de Boer c.s.).

[Afgezien van de zomer- en sept.-waarnemingen was de vroegste datum tot nu toe 25 okt. (zie Avif. Ned.: 62) (t.K.).]

199 (238). COLUMBA PALUMBUS — Houtduif.

12 nov., ca 10.000 ex., aankomend, Nieuw Amelisweerd bij Utrecht, in constante stroom uit N. richting, van ca 14.45—16.15 uur (Braaksmā).

200 (240). STREPTOPELIA TURTUR — Tortelduif.

[1959: 15 april, 1 ex., Roermond (NHMBL. 50: 30).]

6 en 7 april, 1, koerend ex., Huize „Almelo” (H. Smeenk).

[De vroegste datum was tot nu toe 15 april (zie Avif. Ned.: 63) (t. K.).]

9 okt., Houtrib-Sluizen (Nu, Tj, Wo); 31 okt., 2 ex., A. W. duinen (Niesen).

[De laatste datum was tot nu toe 13 okt. (zie Avif. Ned.: 63) (t.K.).]

201 (240bis). STREPTOPELIA DECAOCTO — Turkse Tortel.

Alleen de binnengekomen gegevens zijn nader aangegeven; voor die uit andere tijdschriften is volstaan met plaatsopgave.

Groningen: Groningen (L.N. 64: 168). *Friesland*: Vlieland, ca 3 paar (Wa); Ameland (Van. 13: 268); Metslawier (ibidem). *Drente*: —. *Overijssel*: Deventer (Vj. 8: 29); Staphorst (Vj. 8: 111 en 144); Holten, Enter, Rijssen, Wierden (Vj. 8: 140); Almelo (Vj. 8: 111 en 139); Oldenzaal, Hengelo, Haaksbergen (Vj. 8: 140); Denekamp (Vj. 9: 169). *Gelderland*: Harderwijk, Putten, Voorthuizen, Barneveld, Lunteren, Ede (Vj. 9: 169); Nijkerk (Vj. 9: 190); Zutphen, Warnsveld (Vj. 8: 111); Velp (Vj. 9: 208); Nijmegen, op meerdere plaatsen (Oomen); Groesbeek (Vj. 9: 169). *N. Holland*: Huizen, Hilversum (Vj. 9: 169); Den Helder (Vj. 8: 29); Groet, 12 aug. en daarna, 2 ex. (Blekendaal; zie ook Vj. 9: 169); Egmond-Binnen (ibidem); Castricum (Vj. 8: 111); Velsen-IJmuiden-O, 31 maart, koerend ex. (Walters); Zandvoort, A.W. duinen (Vj. 9: 169); Noordwijk, sterk toegenomen (Niesen). *Z. Holland*: Oostvoorne (Vj. 9: 169). *Utrecht*: Bilthoven, voor het eerst broedend (G. J. v. Oordt); De Bilt, 29 mei, 2 ex. (Lichtenbeld c.s.). *Zeeland*: Middelburg, 7 mei, 13 sept. en 5 okt., 1 ex. (Lebret). *N. Brabant*: Steenbergen, 7 febr., 2 ex. (Ki, c.s.); Tilburg (Vj. 8: 144); Helmond, 8 nov. nest met 2 vlugge jongen (v. Aerle); Bergeyk, 21 april, baltsend koppel (J. Post); Liessel (Vj. 8: 29). *Limburg*: —.

202 (137). CUCULUS CANORUS — Koekoek.

8 april, gehoord en gezien, Schingen, Fr. (Van. 13: 118).

[De vroegste datum, zowel voor Limburg als Friesland, is half maart (zie Avif. Ned.: 63) (t.K.).]

212 (143). ASIO FLAMMEUS — Velduil.

Broedgevallen: Terschelling, Bosplaat, 1 (Veenman); Ameland, 3 (idem); O. Flevoland, 61 (zie Lim. 34: 242).

213 (124). CAPRIMULGUS EUROPÆUS — Nachtzwaluw.

30 maart, 1 ex., tussen Apeldoorn en Hoenderlo (Vj. 8: 64).

[De vroegste datum was tot nu toe 11 april (zie Avif. Ned.: 65) (t.K.).]

214 (123). APUS APUS — Gierzwaluw.

5 april, Hengelo (Vj. 8: 51); 10 april, bij Hoophuizen (v. Orden c.s.).

[De vroegste datum is nog steeds 2 april (zie Avif. Ned.: 66) (t.K.).]

9 okt., enkele ex., Bloemendaal (Vj. 8: 138); 28 okt., 2 ex., Harderwijk (ibidem) en 1 ex., Bloemendaal (Vj. 9: 221).

[Voor andere late waarnemingen, zie Lim. 32: 60 en 33: 37; de laatste datum is, afgezien van één dec-geval, 19 nov. (zie Avif. Ned.: 66) (t.K.).]

216 (129). ALCEDO ATTHIS — IJsvogel.

Broedgevallen: Delden, 1 (Lim. 34: 285); Esbeek, N.Br., 1 (Wi).

Gedurende het gehele jaar, tenminste 1 ex., Frankendaal, A'dam-O (diverse waarnemers; med. Swart).

218 (125). MEROPS APIASTER — Bijeneter.

[1959: (bericht d.d. 29 juni), 1 ex. (1½ minuut van dichtbij waargenomen), Terschelling (Van. 14: 6).]

eind juni of begin juli, 1 ex., aldaar (ibidem).

219 (127). CORACIAS GARRULUS — Scharrelaar.

8 mei, Imbosch (Vj. 8: 111); 14 mei, Groene Strand, Voorne (opvallend blauw-groene buik en roestbruine bovenzijde; geluid: zeer diep „krak, ak, ak”, met schorre hese bijgeluiden; zwak golvende, glijdende vlucht (geluid bekend uit de Camargue) (Leys, v. Donselaar, Barkman e.a.; zie ook Vj. 9: 170 (**); 28 mei, Deelen, Vel. (Lim. 34: 283) (niet aanvaard door C.N.A.).

220 (126). UPUPA EOPS — Hop.

Broedgevallen: N. Brabant, zeer w.s.l. 1 (een ex. verdween regelmatig in een boomholte) (jagermeester N.N., med. Wi.).

14 april, Meulunteren (Vj. 8: 64); 16 april, Texel (Vj. 8: 111); 30 april, 2 ex., waarvan 1, toen ze een weg overstaken, zich dood vloog tegen een auto, Zoutkamp (preparateur Bergsma, med. De Reuver); 5 mei, Schoorl (Vj. 8: 64); 6 en 9 mei, Drie, Vel. (jachttopziener Bronkhorst, med. v. d. Beek); 8 mei, ad., dood gevonden, Terschelling (praep. Bergsma, med. De Reuver); 11 mei, Harkema-Opeinde (Van. 13: 118); 13 mei, Wierden (Maaldrink, De Reuver); 14 mei, Duiwendrecht (Vj. 8: 64); 4 juni, Hilversum (ibidem); 1 — tenminste 8 juli, Venkoelen, Venlo (NHMBL. 49: 72; zie ook Vj. 8: 111); 8 juli, Texel (Braaksma); 28 aug., Knardijk (Lim. 34: 283); 31 aug., Haamstede (Vj. 8: 144); 3 sept., dood ex., Echt, L. en enkele dagen later, levend ex., Pey-Echt (NHMBL. 50: 14); 3 en 6 sept., Tuddern (Vj. 9: 170); 3 sept., Castricum (Vj. 8: 144); 10 sept., Schoorl (Vj. 9: 170); 30 sept. (Vj. 8: 144) en 11 okt. (Van. 13: 268), Terschelling.

221a (131). PICUS CANUS — Grijskopspecht.

24 febr., ♀, Haren, Gr. (Lim. 33: 203); 21—23 maart, ♀, aldaar (Vj. 8: 19) (vermoedelijk wel hetzelfde ex.) (**).

[Voor de omstrede waarnemingen uit de vorige en de vermoedelijke uit deze eeuw, zie De Ned. Vogels: 346 en Lim. 25: 158 en 32: 60 (t.K.).]

223 (134). DENDROCOPOS MEDIUS — Middelste Bonte Specht.

Broedgevallen: Twickel, Delden, 2 [11 juni, 1 ad., 2 uitgevlogen jongen voerend (Meijerink); 15 juni, nestholte in els, ca 2½ m boven het water, met 2 jongen, 23 juni uitgevlogen (v. Eck, Meijerink, Schweigman).]

Verdere waarnemingen aldaar: 9 maart, 1 ex. (Vj. 8: 22); 23 maart, 1 ex.; 26 maart, ♂; 2 april, ♂ + ♀ (copulatie); 5 april, 4 × 1 ex.; 7 en 14 april, 1 ex.; 15 en 16 april, 2 ex.; 19 april, 4 ex.; 20 april, 3 ex., waarvan 1 hakkend ♂; 21 april, 2 × 1 ex.; 19 mei, 1 ex.; 12 nov. en 23 dec., 1 ex. (Meijerink) (zie ook Lim. 34: 285).

In maart, geregeld, Heerlen (Vj. 8: 144).

224 (133) DENDROCOPOS MINOR — Kleine Bonte Specht.

Broedgevallen: Harderwijk (Tj, Veenman); Horst, Ermelo (v. d. Beek); Kennemerduinen (Vj. 8: 144); A'damse Bos, tenminste 1 (Vwgr. KNNV); Esbeek, N.Br. (Wi).

23 maart, Oosterpark, A'dam (Swart); 26 maart, Ouderkerk/Amstel (Arentsen); 7 juni, Amersfoort (Vj. 9: 170); 9 aug., Utrecht (Vj. 8: 144); 26 aug., Geleen (ibidem); 15 sept., Doorn-Leersum (Vj. 9: 170); 2 okt., Kijkduin (ibidem); 10 okt., Lunteren (Vj. 8: 144); 14 okt., De Bilt (Holtman, Marra); 4 nov., Berg, L. (Braaksma); 11 nov., Bilthoven (Vj. 9: 170); 21 dec., ♂, gevangen, Ouderkerk/Amstel (Arentsen c.s.); eind dec., geregeld 2 ex., Oostvoorne (Vj. 9: 170).

225 (135). DRYOCOPUS MARTIUS — Zwarte Specht.

Broedgevallen: Veluwe: 5, w.s. 6, Hulshorst—Garderen en 1, Nunspeet—Soerel (v. d. Beek); Hoge Veluwe, ca 10 paar (Lim. 34: 283); N. Brabant: Mierlo-Hout, 2; Mierlo, 1; Rips, Bakel, minstens 2 (v. Aerle).

226 (136). JYNX TORQUILLA — Draaihals.

Broedgevallen: Holten, 1 (Vj. 8: 111); Overdinkel, 19 en 24 april, roepend ex. (Vj. 8: 67); Boerskotten, De Lutte, 1 juni, roepend (Vj. 8: 64); Laren, G., 3—7 juni, 1 paar, landgoed Verwolde (Wa); Ede, 2, Harskamp, 1 (Vj. 8: 64); Heezer Bos, 26 mei, roepend ex. (Wa); Heerlen, 5 mei, Savelsbos en 5—11 mei, Kapellebos (NHMBL. 49: 57).

4 mei, 2 ex., dijk, Veluwemeer-Z (v. d. Berg); 5 mei, Makkum (Van. 13: 118); 7 mei, Liphuizen en Roden (Vj. 8: 64) en Eemmond (Nu); 8 mei, Knardijk (Lim. 33: 208); 12—13 mei, Zoeterwoude (v. Sasse v. Ysselt); 13 mei, Landsmeer (M. Bakker); 14 mei, Den Helder (Vj. 8: 64); 26 aug., Vlieland (Vj. 8: 144); 28 aug., Hondsbosse (ibidem); 24 sept., Texel (Excursie C.N.V.); 28 okt., Nunspeet (Vj. 9: 170).

[Tot nu toe waren de laatste data 14 en half okt. (zie Avif. Ned.: 69) (t.K.).]

226a (—). MELANOCORYPHA CALANDRA — Kalanderleeuwerik.

2, 8 en 15 okt., 4 ex., duinen, Castricum (zie verder Lim. 34: 225—227) (**).

229 (47). LULLULA ARBOREA — Boomleeuwerik.

juni, tenminste 2 baltsende ♂♂, Ambt Delden (broeden niet vastgesteld) (Meijerink).

[Voor 1959, zie Lim. 34: 211 (t.K.).]

231 (49). EREMOPHILA ALPESTRIS — Strandleeuwerik.

21 febr., 5 à 6 ex., Houtrib-Sluisen (Nu, Tj, Wo); 16 en 30 okt., resp. 1 en ca 15 ex., aldaar; verder tot einde dec., steeds troepje van 11—14 ex., aldaar (Nu, Tj, Wo); zie ook Vj. 9: 170; 16 en 23 okt., 7 ex., Kijkduin (Vj. 9: 170); 6 nov., 2 ex., Hondsbosse (Vj. 9: 208); 31 dec., 3 ex., De Beer (ibidem).

232 (120). HIRUNDO RUSTRICA — Boerenzwaluw.

14 maart, Oudega, Wijmbritseradeel (Leeuw. Crt. 17 maart en Van. 13: 87);
23 nov., Knardijk (Wa); 27 nov., 2 ex., Hoophuizen (F. de Boer c.s.).

234 (121). DELICHON URBICA — Huiszwaluw.

5 nov., 2 ex., Mierlo (v. Aerle); 6 nov., Amstelveen (Frieswijk); 13 nov.,
Tolkamer (Vj. 9: 216).

235 (122). RIPARIA RIPARIA — Oeverzwaluw.

3 april, Knardijk (Bi).

[De vroegste datum is 8 maart (zie Avif. Ned.: 71) (t.K.).]

236 (50). ANTHUS RICHARDI — Grote Pieper.

12 mei, Zorghvliet, Den Haag (groot; opvallend lange staart; lichter dan Gras-
pieper; eerst zittend op een op de grond liggende boomstam, daarna opvliegend en
„neerduwrelend” in een klein struikje; duidelijke wenkbrauwstreep; op borst streep-
tekening in de vorm van een brede band, naar de buik toe scherp begrensd; hoog op de
poten) (F. de Boer c.s.).

237 (51). ANTHUS CAMPESTRIS — Duinpieper.

Broedgevallen: Hilvarenbeekse hei, half mei, 2 territoria (Wi); Venlo, Grote
heide, 2; Schandelo, 1 (NHMBL. 49: 72; zie ook Vj. 8: 111).

238a (—). ANTHUS GUSTAVI — Petsjora Pieper.

30 mei, 3 ex., Wissekerke, N. Beveland (zie verder Lim. 34: 6) (**).

239a (—). ANTHUS CERVINUS — Roodkeelpieper.

13 mei, paartje, gemaal Lovink, O. Flevoland (zie verder Lim. 34: 2) (**); 18 sept.,
1 ex., overvliegend, Knardijk (gedetermineerd op het geluid, dat ik goed ken uit
Zweden en Rossitten) (G. J. v. Oordt; zie ook Lim. 34: 282).

240 (54). ANTHUS SPINOLETTA — Oeverpieper.**(54b). ANTHUS SPINOLETTA LITTORALIS**

15 mei, Knardijk (v. Orden c.s.).

[Voor latere data, zie Lim. 34: 212 en Avif. Ned.: 72 (t.K.).]

Corrigendum: Lim. 34: 212, no. 235, 2e regel, staat: „zie Lim. 140”, lees: „zie Lim.
27: 140” (t.K.).

(54a). ANTHUS SPINOLETTA SPINOLETTA

2 jan., 2 ex., Geleen, L. (Lim. 34: 162); 10 jan., Moerdijk (ibidem); 23 okt.,
1 ex., gevangen, Die merzeedijk (binnen- en buitenvlag van buitenste staartpen (ge-
deeltelijk) vrij wit (niet grijs); ook toppen van de 2e staartpen vrij wit) (Arentsen)
(Niet aanvaard door C.N.A.).

241 (57). MOTACILLA ALBA — Witte Kwikstaart.**(57b). MOTACILLA ALBA YARRELLII**

13 febr., Middelburg (Lebret); 13 maart, Castricum (Vj. 8: 64); 14 maart,
Vlieland (ibidem); 16 maart, 3 ex., Meerssen (ibidem); 26 maart, Braakman
(Le Gerfaut 51: 109); 27 maart, Welplaat (Vj. 8: 144); 28 maart, Dodemans-
bol (Vj. 8: 64); 30 maart, 2 ex., Akkrum (Van. 13: 87); 31 maart, Garijp
(ibidem); 26 juni en 2 en 7 juli, Huizen, N.H. (Vj. 8: 144); 3 aug., Usquert
(Braaksma).

242 (56). MOTACILLA CINEREA — Grote Gele Kwikstaart.

Broedgevallen: Ambt Delden, max. 2 (Meijerink).

243 (55). MOTACILLA FLAVA — Gele Kwikstaart.

20 maart, Alblasserwaard (Ou c.s.); 23 mei, nog een trekker, strand, Zandvoort (Vj. 8: 111).

[De vroegste datum is 10 maart (zie Avif. Ned.: 73) (t.K.).]

(55c). MOTACILLA FLAVA FLAVISSIMA

Broedgevallen: Vlieland, 18—22 mei (Wa); gedurende juni, paartje, waarvan ♂ zeker tot deze vorm behoorde, Castricum (Vj. 8: 64).

21 aug., 3 ex., De Beer (Ki, Kl, Te); 23 aug., (Ki, Te) en 11 sept. (Lim. 34: 165), Knardijk; 18 sept., enkele ex., Harderwijk (Wa).

(55b). MOTACILLA FLAVA THUNBERGI

8 mei, ca 10 ex., Hoophuizen (v. Orden c.s.); 10 mei, 2 ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 109); 11 mei, onder 60 à 70 *Motacilla flava* ook deze vorm, Bunde, L. (NHMBL. 49: 57); 13 mei, 2 ♂♂ en 1 ♀, Zwarte Meer (Ki, Wa, Koridon); 13, 14 en 15 mei, resp. 100 à 150, ca 20 en vele ex., O. Flevoland (Lim. 34: 2); 14 en 16 mei, resp. 1 en 6 ex., Diemer zeedijk (Vj. 8: 111); 15 mei, ca 30 ex., Harderwijk (v. Orden c.s.), 11 sept., Houtrib Sluizen (kop grauwgroenachtig; geen wenkbrauwstreep) (Wo; Frencken).

(—). MOTACILLA FLAVA FELDEGG

13 mei, ♂, gemaal Lovink, O. Flevoland (Lim. 34: 3); 15 mei, 2 en 1 ex., aldaar (ibidem en Lim. 34: 283) (**).

244 (71). LANIUS EXCUBITOR — Klapekster.

Broedgevallen: Bergvennen, Lattrop, 16 juni, paar met jongen (Vj. 8: 111); N. Brabant, slechts 1 positief geval (L.N. 65: 32).

Januari: Biesbos (gehele winter) (Dr, Ou c.s.); *februari*: Ambt-Delden (Meijerink); Hoophuizen (v. Orden c.s.); Utrecht, Kanaleneiland (Holtman, Marra); Braakman (Le Gerfaut 51: 109); *maart*: Utrecht (Holtman, Marra); *april*: Zwarte Meer-W (Koridon); Ermelose heide (Sevinga); Westerheide, Hilversum (Frencken); Wieringermeer (med. Swart); *augustus*: Oude Buissche heide (Vj. 9: 216); *september*: Strabrechtse heide (v. Aerle); *oktober*: Griend (Braaksma, v. d. Meulen); Driene, Enschede (Vj. 9: 216); Heumensoord (ibidem); Texel (ibidem en Ou); Castricum (Verkerk); A.W. duinen (Vlaanderen, Walters); Wassenaar (Vj. 9: 216); De Beer (Dr c.s.); Braakman (Le Gerfaut 51: 109); Strabrechtse heide (v. Aerle); Haelen (Vj. 9: 216); *november*: Kornwerderzand (ibidem); Ambt-Delden (Meijerink); Tweekker- en Buurser Zand (Vj. 9: 216); O. Flevoland, Lovink (Tj) en Knardijk (Nu, Tj, Wo); Hoophuizen (Vj. 9: 216); A'damse Bos (Vwgr. KNNV); Wassenaar (Vj. 9: 216); Bilthoven (ibidem); Moerdijk (ibidem); Drimmelen (Braaksma); Strabrechtse heide (v. Aerle); Nederweert (Vj. 9: 216); *december*: IJlst-Rijsterbos (Van. 14: 56); Lemmer (ibidem); Hoophuizen (Nu, Wo); Nijkerk-Bunschoten (idem); Kampinase heide (Vj. 9: 216); Hilvarenbeekse heide (Wi); Meerssen (NHMBL. 50: 29).

246 (72). LANIUS SENATOR — Roodkopklauwier.

23 mei, 1 ex., Clingendaal, Den Haag (F. de Boer c.s.).

247 (73). LANIUS COLLURIO — Grauwe Klauwier.

6 juni, ♂, eendekooi „Bakkerswaal”, Lekkerkerk (werd daar nog nimmer door kooiker Berkouwer waargenomen) (Duiven).

248 (74). BOMBYCILLA GARRULUS — Pestvogel.

jan., tientallen, Wageningen (Lim. 34: 163); jan.—febr., zeer klein aantal, sine locis (Vj. 8: 23); 3 maart, 1 ex., Utrecht (med. Lichtenbeld); 7 en 21—24 maart, resp. ca 8 en 7 ex., Hilversum (Vj. 8: 23); 16 maart, 9 ex., Deventer (ibidem); 29 maart, 2 ex., Enschede (ibidem); 2 april, 1 ex., Utrecht (Braaksma). 5 sept., 2 ex., Hoogeveen (Vj. 9: 208); 30 okt., 1 ex., Dishoek (ibidem); 31 okt., 2 ex., 2 ex., Stavoren (Van. 13: 268); nov., 7 ex., Oosterhout (Vj. 9: 170); begin dec., 1 ex., Hoorn (ibidem); 10 dec., 1 ex., dood gevonden, Eindhoven (De Reuver).

249 (119). CINCLUS CINCLUS — Waterspreeuw.

9 en 11 nov., Leeuwarden (Van. 13: 268).

253 (101). TURDUS PILARIS — Kramsvogel.

20 juni, 1 ex., Terschelling (Nu); 22 juni, 1 ex., tussen Bilthoven en Groenekan (Vj. 8: 111).

[Voor andere zomerwaarnemingen, zie Lim. 34: 213 (t.K.).]

16 sept., Wassenaar en 17 sept., A. W. duinen (Vj. 8: 138).

[Voor vroegere waarnemingen, zie Lim. 34: 213 (t.K.).]

255 (104). TURDUS ILIACUS — Koperwiek.

1 mei, 1 ex., Twickel, Delden (F. de Boer c.s.).

[De laatste data zijn, afgezien van één juli-waarneming, 15 en 28 met (zie De Ned. Vogels: 275 en Avif. Ned.: 78) (t.K.).]

258 (107). TURDUS TORQUATUS — Beflijster.

14 jan., 3 ex., Bemelen, L. (NHMBL. 49: 8).

[Voor een andere jan.-waarneming uit deze eeuw, zie Lim. 34: 214 (t.K.).]

2 aug., 1 ex., Noordwijk (Vj. 8: 111).

[Gegevens over deze maand waren tot nu toe niet bekend (zie Avif. Ned.: 78) (t.K.).]

261 (99). OREOCINCLA DAUMA — Goudlijster.

[1953: 9 april, 1 ex., Texel (coll. Texels Museum, Den Burg) (**).]

[Dit is de achtste vondst (zie Avif. Ned.: 79) (t.K.).]

263 (109). OENANTHE OENANTHE — Tapuit.

11 maart, 1 ex., tussen Baarn en Amersfoort (Vj. 8: 51); 13 maart, 2 ex., Muiderberg (ibidem).

[Tot nu toe was, afgezien van twee winterwaarnemingen, 15 maart de vroegste datum (gegevens over drie verschillende jaren) (zie Avif. Ned.: 79) (t.K.).]

5 nov., Osdorp, A'dam-W (Vlaanderen, Walters).

[De laatste datum is, afgezien van één dec.-geval, 16 nov. (zie Avif. Ned.: 79) (t.K.).]

265 (111). SAXICOLA TORQUATA — Roodborsttapuit.

Winterwaarnemingen: 2 jan., Geleen, L. (Lim. 34: 162); 27 dec., A. W. duinen (Vj. 9: 216); 28—31 dec., Enkhuizen (Van. 14: 28).

266 (110). SAXICOLA RUBETRA — Paapje.

24 maart, ♀, Roodkerk (Van. 13: 87).

[De vroegste datum is 6 maart (zie Avif. Ned.: 80) (t.K.).]

3 nov., Berg, L. (Braaksma).

[Dit is het tweede nov.-geval (zie Avif. Ned.: 80) (t.K.).]

267 (112). PHOENICURUS PHOENICURUS — Gekraagde Roodstaart.

29 febr., ♂, Houthem, L. (NHMbl. 49: 31).

[De vroegste datum is 23 febr. (zie Avif. Ned.: 80) (t.K.).]

22 okt., Giekerk (Van. 13: 237); 26 okt., nog enige ♂ ♂, Terschelling (Van. 13: 268).

[Afgezien van een geval van 16 nov., uit de vorige eeuw (zie De Ned. Vogels: 298), is de laatste datum 9 nov. (zie Avif. Ned.: 80) (t.K.).]

268 (113). PHOENICURUS OCHRUROS — Zwarte Roodstaart.

Broedgevallen: Friesland: Drachten, 1 en Sneek, 1 (Van. 13: 166); Ermelo, mei—juni, steeds 2 zingende ♂ ♂ (v. d. Beek, Sevinga); A'dam, Westelijke tuinsteden, 4 territoria (Walters); Haarlem, 1 (Vj. 8: 144).

8 maart, paartje, Heemskerk (Vj. 8: 23); 13 maart, ♂, Kanaleneiland, Utrecht (Lichtenbeld).

[Afgezien van de winterwaarnemingen, is de vroegste datum 6 maart (zie Avif. Ned.: 81) (t.K.).]

31 mei, ♀, Oosterend, Terschelling (M. Bakker).

270 (115). CYANOSYLVA SVECICA — Blauwborst.

Broedgevallen: Nieuwe Bildtdijk, Fr., 1 (Van. 14: 161); Ageler Broek, 20 april, 9 zingende ♂ ♂ (Vj. 8: 64); 7 juni, 2 zingende ♂ ♂ (v. d. Beek) en 10 juli, ♂ met voer en zingend ♂ (Meijerink); Graauw, Z., 8 juli, zingend ♂ (Lebret).

19 maart, ♂, gevangen, Hoophuizen (v. Orden c.s.; zie ook Vj. 8: 64).

[De vroegste datum is 12 maart (zie Avif. Ned.: 81) (t.K.).]

20 aug., 1 ex. en 1, 9 en 11 sept., resp. 1, 2 en 3 ex., Eemmond (Vj. 8: 138);

28 aug., Numansdorp (Ou c.s.); 2 sept., ♂, kust Ermelo (Sevinga); 10 sept., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 25 sept., Vlaardingen (De Reuver).

(115a). CYANOSYLVA SVECICA SVECICA

10 mei, 1 ex., Enschede (duidelijke rode ster) (Vj. 8: 64).

272 (86). LOCUSTELLA NAEVIA — Sprinkhaanrietzanger.

10 april, reeds 2 zingende ex., Volterbroek, Rossum (Meijerink).

[De vroegste datum is 3 april (zie Avif. Ned.: 82) (t.K.).]

274 (85). LOCUSTELLA LUSCINIODES — Snor.

Broedgevallen: Zwarte Meer-W, 5 gevonden; aantal zingende ♂ ♂ in juni geschat op ca 60; 19 ex. geringd (Koridon).

[1959: 1 okt., Diemerzeedijk (med. Swart); 4 okt., Hoophuizen (v. Orden c.s.).]

[De tot nu toe bekende laatste datum was eveneens 4 okt. (zie Avif. Ned.: 82) (t.K.).]

276 (88). ACROCEPHALUS ARUNDINACEUS — Grote Karekiet.

18 april, zingend ex., Biesbos (Dr, Ou c.s.).

[De vroegste datum was tot nu toe 19 april (zie Avif. Ned.: 83) (t.K.).]

277 (89). ACROCEPHALUS SCIRPACEUS — Kleine Karekiet.

9 april, Aardenburg (Vj. 8: 51); 10 april, Botshol (ibidem).

[De vroegste datum was tot nu toe 13 april (zie Avif. Ned.: 83) (t.K.).]

278 (90). ACROCEPHALUS PALUSTRIS — Bosrietzanger.

3 okt., Eemmond (Vj. 8: 138).

[De laatste datum was tot nu toe 3/4 okt. (zie Avif. Ned.: 83) (t.K.).]

279 (91). ACROCEPHALUS SCHOENOBÆNUS — Rietzanger.

1 april, zingend ex., Utrecht (Braaksma); 3 april, eerste waarneming A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 5, 6 en 8 april, zingend ex., Tilburg (Wi); 7 april, 2 ex., Zwarte Meer-W (Koridon), op 3 plaatsen 1 ex. gezien en gehoord, Lekkerkerk (Duiven) en 3 zingende ex., Diemer zeedijk (Swart).

[De vroegste datum was tot nu toe 5 april (zie Avif. Ned.: 83) (t.K.).]

280 (92). ACROCEPHALUS PALUDICOLA — Waterrietzanger.

[1959: 2 aug., Knardijk (F. de Boer).]

16 mei, zingend ex., Zwarte Meer (Koridon) (zie ook Vj. 8: 144); 3 juli, 1 ex., gevangen, Durgerdam (H. J. de Groot, med. Arentsen); 5 juli, 2 ex., Naardermeer (Wielewaal 27: 51); 14 juli, Braakman (Wielewaal 26: 183); 20 aug., Diemer zeedijk (Kr); 21 aug., Vlaardingen (De Reuver); 28 aug., Knardijk (Lim. 34: 284); 23 sept., duinen, Scheveningen (Reesink). [Andere waarnemingen uit de eerste twee juli-decaden zijn: 9 juli 1954, Molkwerum (Lim. 27: 142); 15 juli 1940, 2 ex., Laarder Wasmeer (Ardea 30: 254); 18 juli 1938, Akerdijkse plasjes (Ardea 33: 217) en 19 juli 1925, Kampen (De Ned. Vogels: 248) (t.K.).]

281a (—). HIPPOLAIS POLYGLOTTA — Orpheusspotvogel.

12 en 14 aug., 1 ex., Wierden, Ov. (zie verder Lim. 34: 12) (**).

282 (96). SYLVIA ATRICAPILLA — Zwartkop.

Winter waarnemingen: 15 jan., ♂, gevangen, Groenekan (Marra); 16 jan., „Frankendael”, A'dam-O (Arentsen c.s.); 17 jan., ♂, Apeldoorn (Vj. 8: 23); 21 jan., ♂, Harderwijk (ibidem); 27 en 28 jan., Amersfoort (ibidem); 31 jan., O. Souburg (ibidem); begin febr., Zeist (ibidem).

19 maart, kustbos, Huizen, N.H. (Swart).

[Afgezien van echte winterwaarnemingen en twee uit de eerste maart-week, was het vroegste geval tot nu toe 21 maart (zie Avif. Ned.: 84) (t.K.).]

22—24 nov., Texel (Vj. 9: 216); 28 nov., A'dam-O (ibidem).

283 (94). SYLVIA NISORIA — Sperwergrasmus.

4 aug., ♂, gevangen, Apeldoorn (kop: grijsblauw, nek, rug en stuit wat lichter grijsblauw; bovenstaart grijs; vooral de flanken en in mindere mate de borst en buik donker gestreept; snavel bruingeel; iris idem; poten overheersend bruin, met gele tendens in vergelijking met tegelijkertijd gevangen Tuinfluiter en Grasmus was de grootte opmerkelijk; op 6 aug. opnieuw gevangen en direct losgelaten) (v. Orden) (*).

[Tot nu toe waren drie vondsten uit deze en twee uit de vorige eeuw bekend (zie Avif. Ned.: 84) (t.K.).]

284 (95). SYLVIA BORIN — Tuinfluiter.

10 april, zingend ex., Rhijnauwen, Bunnik (Braaksma).

[De vroegste datum was tot nu toe 12 april (zie Avif. Ned.: 84) (t.K.).]

24 okt. Texel (Vj. 8: 138; Vj. 9: 216 geeft 23 okt.).

[De laatste datum was tot nu toe 10 okt. (zie Avif. Ned.: 85) (t.K.).]

285 (97). SYLVIA COMMUNIS — Grasmus.

7 april, Mierlo-Hout (v. Aerle); 8 april, Sloten (Vj. 8: 51).

[De vroegste datum is 5 april (zie Avif. Ned.: 85) (t.K.).]

286 (98). SYLVIA CURRUCA — Braamsluiper.

10 april, Enschede (Vj. 8: 51).

[De vroegste datum is nog steeds 6 april (zie Avif. Ned.: 85) (t.K.).]

289 (80). PHYLLOSCOPUS TROCHILUS — Fitis.

15 maart, Grubbenvorst (Vj. 8: 51; niet 53, zoals vermeld in Avif. Ned.: 86). [Tot nu toe was de vroegste datum 16 maart (zie Lim. 32: 65) (t.K.).]

6 nov., zingend ex., Venlo (Lim. 34: 284); 19 nov. A'damse Bos (gezien en roep gehoord) (Vwgr. KNNV) en Valkeveen (determinatie hoofdzakelijk op pootkleur) (Kr).

[Afgezien van één dec.-vondst, gerekend tot de vorm *acredula* (zie Avif. Ned.: 86 en Ardea 50: 127), was de laatste datum tot nu toe 6 nov. (zie Avif. Ned.: l.c.) (t.K.).]

290 (79). PHYLLOSCOPUS COLLYBITA — Tjiftjaf.

1 jan., en 1 febr., 2 ex. en 1 maart, zingend ♂, steeds op zelfde plaats, dus wel overwinteringsgeval, Maastricht (NHMbl. 49: 5 en 31). 6 nov., zingend ex., Venlo (Lim. 34: 284); 19 nov., Valkeveen (Vj. 9: 216); 25 nov., 1 ex. gevangen, Ritthem, Z. (oksel bleek citroengeel, tarsus zwart; ook 6e slagpen met versmalde buitenvlag, maar verschil 2e en 3e slagpen relatief kleiner dan aangegeven in Vogelgids en Handboek) (Lebret, Janse); 26 nov., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 27 nov., Apeldoorn (Vj. 9: 216); 7, 27 en 30 dec., resp. 1, 1 en 2 ex. (waarvan 1 met geel op kruin en stuit), Zorghvliet, Den Haag (F. de Boer c.s.); 11 dec., 1 ex., gevangen, A'dam - O (Arentsen c.s.).

291 (81). PHYLLOSCOPUS SIBILATRIX — Fluiter.

24 sept., Texel (Excursie C.N.V.).

[De laatste datum was tot nu toe 17/18 sept. (zie Avif. Ned.: 86) (t.K.).]

292 (—). PHYLLOSCOPUS BONELLI — Bergfluiter.

13 en 16 mei, zingend ex., Golfterrein, Hilversum (Lim. 34: 284); ook 17 en 19 mei (Nu; Frencken) en 24 mei (Dr. G. A. de Vries, med. Nu) (**).

[Dit is het 2e geval (zie Avif. Ned.: 86) (t.K.).]

? 294 (83). PHYLLOSCOPUS INORNATUS — Bladkoninkje.

9 april, 2 ex., Bilthoven (Vj. 8: 144) (opvallend waren de twee vleugelstrepen en hun bewegelijke manieren. Ze stonden telkens even stil in de lucht en direct weer bij een volgend takje om iets van de knoppen te pikken. Ondertussen lieten ze herhaaldelijk korte fragmenten van hun zang horen (K. v. Dam in litteris, d.d. 11 mei 1960) (niet aanvaard door C.N.A.); 12 aug., 1 ex., terrein Centraal Diergeneeskundig Instituut, Rotterdam (zeer duidelijk roomkleurige wenkbrauwstreep, geen geel of geeloranje aan de kruin en geen zwarte kopstreek; dubbele vuilwitte vleugelstreep; onderkant vrij licht; totaal 15 minuten geobserveerd, tot op 12 m afstand) (Duiven) (niet aanvaard door C.N.A.).

[Het enige aug.-geval was tot nu toe: eind juli tot in sept. 1956, Wageningen (zie Avif. Ned.: 87) (t.K.).]

296 (68). REGULUS IGNICAPILLUS — Vuurgoudhaantje.

Broedgevallen: Twickel, Delden, april, tenminste 5 zingende ex. (Meijerink; zie ook Lim. 34: 285); Noord-Veluwe: Staverden-Hulshorst en Hulshorst-Elspeet, totaal 3 nestelende ex. (L.N. 63: 263); Esbeek, N.Br., in mei en juni, geregeld 2 zingende paartjes, in oude broedterritoria (Wi).

298 (76). FICEDULA HYPOLEUCA — Bonte Vliegenvanger.

Broedgevallen: Ede, 3 en Harskamp, 4 (Stel); Baarn, in mei, 3 weken lang volop zingend ex. (Vj. 8: 144); ook 23 mei (Frencken).

[Voor uitbreiding sinds 1942 t/m 1960, zie R.I.V.O.N.-kaartje, L.N. 64: 59 (t.K.).]

10 april, Hengelo (Vj. 8: 51) en Delden (Ki, Kl, Sw, Te, Wa).

[De vroegste datum is nog steeds 2 april (zie Avif. Ned.: 88) (t.K.).]

26 juni, ♂, Knardijk (Wo).

299 (77). FICEDULA ALBICOLLIS — Withalsvliegenvanger.

1 mei, ♂, Putte, N.Br. (zat in vegetatie van jonge berken, dennen en lager struikgewas, op ca 5 m afstand; kwam geheel overeen met afbeelding in de Vogelgids) (A. Asselbergs en collega) (*).

300 (78). FICEDULA PARVA — Kleine Vliegenvanger.

6 okt., ♂, duinwaterduinen, Wassenaar (keel en bovenzijde borst oranje; forse witte vlek aan weerszijden van de donkere staart, waarmee voortdurend werd gewipt; grijze kop) (Regensburg de Mooij).

308 (69). PANURUS BIARMICUS — Baardmannetje.

Broedgevallen: Kooiwaard, 4 juni 1 (eieren) en paartje met uitgevlogen jongen (Van. 13: 146); Zwarte Meer-W, 18 nesten gevonden, waarvan 12 in kunstmatige nestelgelegenheden; in mei maximaal 150 ex. geteld; geringd 141 ex. (49 pulli en 92 volgroeide ex.) (Koridon).

2 jan., 6 ex., Piaam (Lim. 34: 162); 9 jan., ♂, Diemer zeedijk (Vj. 8: 64); 17 jan., 2 ex., Naardermeer (Vj. 8: 29); 8 maart, 6 ex., Veluwemeer-N (v. d. Berg); 14 en 15 maart, op twee plaatsen, Oude Venen (Van. 13: 87); 11 sept. (Excursie N.O.U.), 23 en 30 okt. (Tj), enige ex., Knardijk; 19 sept., 3 ♂♂, Nijetrijne (Vj. 9: 170); 10 en 14 okt., resp. 6 en 9 ex., Noordwaard en 23 okt., 8 ex. „Domeinen” en in week 13—19 nov., 20 ex., Zuidwaard, Maklum (Van. 13: 267); 19 okt., flink koppeltje, reservaat, Bantega (ibidem); 1 dec., 2 ex., Ketelmeer-Z (v. d. Berg).

309 (59). SITTA EUROPAEA — Boomklever.

[1959: Broedgevallen: Friesland: Opeinde, Sm., 1; Oenkerk, 1 (Van. 13: 165).] [Volgens De Ned. Broedvogels: 116, vroeger bij Beetsterzwaag; zie verder Van.: l.c.) (t.K.).]

311 (31). EMBERIZA CALANDRA — Grauwe Gors.

3 jan., ca. 10 ex., Bantpolder (Lim. 34: 162 en Van. 13: 66); 24 jan., ca. 25 ex., (Nu) en 12 maart, o.a. 6 ex. (t.K.), Veluwemeer-N; 12 maart, 4 ex., Knardijk (v. d. Beek); 30 april en 3 en 4 mei, resp. 9, 8 en 4 ex., Zwarte Meer-W (Koridon); 14 okt., 1 ex., De Bilt (Holtman, Marra); 8 nov., 7 ex., Roggebot Sluis (Vj. 9: 170); 12 dec., 20 ex., O. Flevoland, bij Elburg (Ki, Kl, Sw, Te); 15 dec., 1 ex., Sloterplass, A'dam-W (med. Swart).

314 (33). EMBERIZA LEUCOCEPHALOS — Witkopgors.

20 okt., 1 ex., gevangen, vinkenbaan Wassenaar (Lim. 34: 172) (**). [Dit is de derde vondst uit deze eeuw (zie Avif. Ned.: 91) (t.K.).]

318 (35). EMBERIZA AUREOLA — Wilgengors.

9 sept., 1 ex., De Beer (Lim. 34: 284).

[Tot nu toe waren alleen twee vondsten bekend, waarvan één uit de vorige eeuw (zie Avif. Ned.: 92) (t.K.).]

319 (37). EMBERIZA HORTULANA — Oortolaan.

8 mei, tenminste 35 ex., Hoophuizen (v. Orden c.s.); 21 mei, zingend ♂, tussen Winterswijk en Kotten (Meijerink); 7 sept., 3 ex., Wassenaar (Vj. 8: 144); 29 sept., 1 ex., Terschelling (ibidem).

323 (41). EMBERIZA PUSILLA — Dwerggors.

[1959: 21 febr., 1 ex., langdurig waargenomen, Braakman (Le Gerfaut 50: 309 en 51: 111, waar echter als datum 27 febr. staat aangegeven).]

[Febr.-gegevens ontbraken tot nu toe, ook uit de vorige eeuw (zie De Ned. Vogels: 138 en 1052 en Avif. Ned.: 93) (t.K.).]

325 (43). CALCARIUS LAPPONICUS — IJsgors.

3 jan., 2 ex., Bantpolder (Lim. 34: 162); 22 jan., Heemskerk (Vj. 8: 29); 31 jan. en 7, 14 en 21 febr., max. 15 ex., Kortgene (Lim. 34: 259); 28 febr., 6 ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 112 en Wielewaal 26: 218); 20 maart, 3 ex., De Beer (Wa).

[De laatste datum voor deze eeuw is 31 maart (zie Avif. Ned.: 94), maar er is ook een vondst van 16 april 1888 (zie De Ned. Vogels: 143 (t.K.).]

18 en 26 sept., Bloemendaal (Vj. 8: 138); 24 sept. en 1 okt., resp. tenminste 7 en tenminste 5 ex., kust Eemmond-Huizen (Nu, Wo); 29 sept. en daarna geregeld tot in okt., Wassenaar (Vj. 8: 138); 9 okt., 4 ex., Diemer zeedijk (Arentsen); 9 en 30 okt. en 6 en 20 nov., resp. 1, 1, 3 en 1 ex., Houtrib-sluizen (Nu, Tj, Wo); 31 okt., 1 ex., Wieringen (Verkerk c.s.); 18 dec., 6 ex., 's-Gravezande (F. de Boer c.s.); vinkenbaan Wassenaar, totaal 26 ex. gevangen (Lim. 34: 172).

326 (44). PLECTROPHENAX NIVALIS — Sneeuwgorz.

17 jan., ca 200 ex., visvijvers, O. Flevoland (Nu, Tj); 12 dec., troep van 100 ex., Knardijk (Ki, Kl, Sw, Te); 18 dec., ca 150 ex., Houtrib-sluizen (Nu, Tj). Binnenland: 10 jan., 15 ex., Roermond (NHMBL 49: 8); na 13 dec. 1959 (zie Lim. 34: 217) tot 13 maart, max. 30 à 40 ex., Kanaleneiland Utrecht (Vj. 8: 29); 7 febr., ruim 100 ex., Sneker Meer en 3 ex., Tietjerk (Van. 13: 66).

(—). PLECTROPHENAX NIVALIS INSULAE

[1946: (♂ ad.), 30 dec., Terschelling (coll. Fries N.H. Mus., Leeuwarden) (Lim. 34: 19).]

327 (12). COCCOTHRAUSTES COCCOTHRAUSTES — Appelvink.

Broedgevallen: Hilversum, verstoorde broedpoging (Lim. 34: 284); zomer, geregeld paartje, Heerlen (NHMBL 49: 71 en 72).

13 jan., Roggebotsluis (v. d. Berg); 22 jan., 2 ex., Groenekan (Marra); 6 febr., Wassenaar (Lim. 34: 163); 7, 8, 21 en 26 maart, resp. 5, 3, 9 en 10 ex., Ermelo (v. d. Beek) (aanwezig tot 1 april, zie Lim. 34: 218); 27 maart, 1 ex. en 3 april, 3 ex., Hoophuizen (v. Orden c.s.); 3 april, gewond ex., Echt, L. (NHMBL 50: 13); 8 en 9 april, herhaaldelijk, Delden (Lim. 34: 285); 8—20 mei, zingend ex., Esbeek, N.Br. (Wi); 31 juli, Hoophuizen (v. Orden c.s.); 23 okt., 3 ex., Maartensdijk (Marra).

329 (14). CARDUELIS CARDUELIS — Putter.

Broedgevallen: N. van Voorburg (Zijde- en Binkhorstpolder), ca 5 (1959: ca 3) (L.N. 63: 107 en 64: 32).

[In West-Nederland, met name aan binnenduinrand, volgens recente enquête veel meer voorkomend dan in Oost- en Noord-Nederland, waar de soort beslist zeldzaam is (zie Vj. 8: 137) (t.K.).]

winter 59/60, veel in het Westen (kuststreek) en het midden van ons land (Vj. 8: 23); 12 maart, ca 20 ex., Kanaleneiland, Utrecht (med. Lichtenbeld); 5 april en 8 en 9 mei, 2 ex., Haren, Gr. (Vj. 9: 226); 5 mei, 2 ex., Abcoude (Vj. 8: 144); 17 mei, 3 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 9 juni, verkeersslachtoffer en een roepend ex., Voorhout, Z.H. (Vj. 8: 144); 8 aug., 1 ex. A'dam-O (ibidem); 24 sept., 8 à 10 ex., Berlikum (Van. 13: 221), 1 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV) en 14 ex., Braakman (Le Gerfaut 51: 110); 25 dec., in vroege morgenuren, geregeld trekkende troepjes, Groenekan (Marra).

330 (15). CARDUELIS SPINUS — Sijs.

Broedgevallen: Maastricht, 1, in een zilverspar, in kloostertuin (NHMBL 49: 71; zie ook Lim. 34: 284).

Eerste juni-week, 2 paartjes, bossen Olterterp (Van. 13: 191); 17 juni, 4 ex. (Vwgr. KNNV), 17 juli, idem (med. Swart) en 23 juli, 1 ex. (Vwgr. KNNV), A'damse Bos; 19 juni, juv. met nog pluus op de kop (kon redelijk vliegen), gevangen, Greutel, Apeldoorn-N (v. Orden).

[Voor België zie Le Gerfaut 50: 480—482 en 51: 19—20 (t.K.).]

333 (17). CARDUELIS FLAMMEA — Barmstij.

3 jan. (ook al 13 en 21 dec. 1959), 14 ex. en 23 jan. (ook al 12 en 28 dec. 1959), paartje, Wassenaar (Lim. 34: 163); 3 jan., 8 ex., 21 en 28 febr., resp. 3 en ca 80 ex., in kleine groepjes, 6 en 13 maart, resp. 1 en 6 ex. en 3 april, 5 ex., → NO, Hoophuizen (v. Orden c.s.); 1 febr., 2 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 6 febr., al enige dagen, 8 ex., Oosterzee, Fr. (Van. 13: 65); 12 maart, 1 ex., Naarden (med. Swart); 13 maart, 9 ex., De Bilt (Holtman); 26 nov., 1 ex., A'damse Bos (Vwgr. KNNV); 25 dec., ca 200 ex., Groenekan (Marra).

(17b). CARDUELIS FLAMMEA CABARET

Broedgevallen: Vlieland: 18—22 mei, 4 à 5 paar (Wa); 14 juni, 3 à 4 ex. (1 of 2 hiervan zonder rood, dus wel jongen van 1960) (G. J. v. Oordt); naar schatting enkele 10-tallen (gedurende hele broedseizoen algemeen; in aug. 33 ex. gevangen, waaronder 22 1e j. vogels) (Spaans).

15 april, 1 ex., gevangen, De Bilt (Holtman, Marra); 14 okt., 2 ex. en daarna zwakke doortrek tot in nov., Wassenaar (Vj. 8: 138).

335 (19). SERINUS SERINUS — Europese Kanarie.

24 juni, 1 ex., Stad-Delden (v. Eck, Meijerink); 16 aug., zingend ex. (Lim. 34: 283) en 22 aug., 1 ex. (F. de Boer c.s.), Watertoren, Scheveningen; 22 aug., zingend ex., Wassenaar (Vj. 9: 170); 22 sept., 13 ex., Maastricht (ibidem); 19 nov., ♂, Leerdam (ibidem).

336 (20). PYRRHULA PYRRHULA — Goudvink.

Broedgevallen: Drie, Vel., 12 juli, 1 (v. d. Beek).

(20b). PYRRHULA PYRRHULA PYRRHULA

13 en 17 jan., resp. ♀ en ♂, Wassenaar (Vj. 8: 23); 1 febr., 1 ex., gevangen (vleugel 90 mm), Groenekan (Marra); 27 maart, 2 ♂♂ (1 reeds een week),

Heemskerk (Verkerk, Kortenoever); 3 april, ♀, gevangen (vleugel 88 mm), Hoophuizen (v. Orden c.s.); 8 nov., 1 ex., gevangen, vinkenbaan, Wassenaar (Lim. 34: 172).

339 (23). LOXIA CURVIROSTRA — Kruisbek.

31 jan., 1 ex., A. W. duinen (Niesen); 7 april, ca 5 ex., Kennemer duinen (Vj. 8: 64 en 144); 7 aug.—2 sept., minder dan 10 ex., Vlieland (Vj. 9: 170); sept. of okt., 25 à 30 ex., Teteringen, N.Br. en ca 20 ex., Oosterhout (ibidem); 15 okt., 3 ex., A. W. duinen (ibidem); 1 en 5 nov., troepje, Kennemer duinen (ibidem); 5 dec., 8 ex., Gorsselse hei (ibidem).

343 (27). FRINGILLA MONTIFRINGILLA — Keep.

Zomer-waarnemingen: 15 en 24 juni, 1 ex., Herpen, N.Br. (Vj. 8: 144); 22 en 23 juni, zingend ♂, Hulshorster Zand (Vj. 8: 64).

355 (7). NUCIFRAGA CARYOCATACTES — Notenkraker.

26 jan., 1 ex., Zutphen (Lim. 34: 163); 17 sept., 1 ex., Zwolle (Vj. 9: 170); 20 nov., 1 ex., Velp (ibidem).

356 (8). GARRULUS GLANDARIUS — Vlaamse Gaai.

8 mei, 9 ex., → O, Ketelmeer-Z (v. d. Berg) en ca 20 ex., → NO, Hoophuizen (v. Orden c.s.).

[De Ned. Vogels: 72, geeft als laatste datum 11 mei 1920, Noordwijk en 18 mei 1924, Goeree (t.K.).]

Afgesloten december 1961.

Ringverslag van het Vogeltrekstation Nr. 45 (1960) (*Bird Ringing in the Netherlands*)

door

A. C. PERDECK

Inleiding

Met dit verslag wordt een halve eeuw ringonderzoek in Nederland afgesloten. In verband hiermede geven wij een lijst van alle in deze periode geringde en teruggemelde vogels.

Bij de terugmeldingen is een onderscheid gemaakt tussen de echte terugmeldingen en de zgn. terugvangsten, dat zijn door de ringer opgegeven terugmeldingen van door hemzelf geringde vogels. Vroeger werden deze bij de andere terugmeldingen gerekend.

Te beginnen met dit verslag worden de terugvangsten niet meer bij de tellingen opgenomen. Wel staan zij nog apart vermeld in de lijst van 1911—1960. In deze lijst is ook het terugmeldingspercentage opgenomen van alle soorten, waarvan meer dan 100 individuen zijn geringd. De uitvoerige tellingen werden verricht door de heren S. J. P. Donkersloot en W. de Kock.

Het blijkt nu dat in de 50 jaar ruim 870.000 vogels zijn geringd in ruim 200 soorten. Ruim 1/5 deel hiervan komt op rekening van één soort, de Spreeuw, terwijl ook van Vink en Koolmees zeer grote aantallen geringd zijn. Bij een gemiddeld terugmeldings-